

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Šarūnas Daugirdas: „Savanoriavimo kelionė yra geriausia kelionė” – 7 psl.

- Tikėjimo abejonės ir Dievo balsui imli širdis – 2
- Šokio kūryba – 3
- Apmąstymai iš Ellicott miestelio – 4
- Choro iš Lietuvos pergalės šių metų chorų olimpiadoje Cincinnati, OH – 4
- Iš Ateitininkų gyvenimo – 6
- Sportas – 8
- „Mano gyvenimas perregimai matomas iš kūrybos” – 9
- Apžvalgos – 10
- Pilietinis karas tarp Amerikos lietuvių (III) – 14–15

Valiutų santykis
1 USD — 2.82 LT
1 EUR — 3.45 LT

„Investuok Lietuvoje” gen. direktorė pakvietė į PLEF’ą Čikagoje

Čikaga („Draugo” info) – Liepos 19 dieną Čikagoje lankėsi VŠĮ „Investuok Lietuvoje” generalinė direktorė Milda Dargužaitė. Lietuvos Prekybos biuro surengtame susitikime su JAV lietuviams verslininkais ir vietinės lietuvių žiniasklaidos atstovais M. Dargužaitė pristatė ne tik Lietuvos investicinį klimatą, paskutinius investicijų į Lietuvą pritraukimo iššūkius bei sėkmės istorijas, bet ir pakvietė dalyvauti šių metų rugsėjo 21 d. Čikagoje vyksiančiame Pasaulio lietuvių ekonomikos forume (PLEF).

Ketvirtus metus vykstantis PLEF’as nuo ankstesnių skirsis tuo, kad jame pagrindinis dėmesys bus skiriamas didžiausias galimybes turinčioms Lietuvos verslo sritims: informacinių technologijų ir ryšių, biotechnologijų ir aukštos pridėtinės vertės gamybos. Šios sritys pasirinktos dar ir todėl, kad Illinois valstijoje informacinių technologijų ir ryšių, biotechnologijų ir aukštos pridėtinės vertės gamybos sritys yra itin išvystytos, pagal statistiką čia įsikūrusios

„Investuok Lietuvoje” gen. direktorė M. Dargužaitė (k.) kalbasi su viena iš susitikimo dalyvių Vaida Armanavičiūte.

Dalios Cidzikaitės nuotr.

įmonės daugiausia investuoja Rytų Europoje.

Čikaga šiuo metu yra antras finansinis traukos centras po New York miesto, pirmaujantis vyraujančiose pramonės bei verslo srityse. Illinois valstijoje yra įsikūrusi 31 iš 500 didžiausių JAV įmonių („Fortune 500”).

Į renginį, kuris vyks Čikagos miesto centre esančiame viešbutyje „Four Seasons”, tikimasi pritraukti iki 200 šiose srityse Vidurio vakarų regione dirbančių įmonių atstovų. Daugiau informacijos apie renginį: www.plef.lt

Apdovanoti Lietuvos diplomatai nusipelnę asmenys

Vilnius (ELTA) – Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis diplomatinį atstovybių vadovų suvažiavimo Vilniuje metu už nuopelnus Lietuvos diplomatai apdovanojo praėjusį mėnesį anapilin išėjusį Seimo narį Justiną Karosą, parlamentarą Emanuelį Zingerį, diplomatus Petrą Zapolską, Egidijų Bičkauską ir Romą Joną Misiūną.

Užsienio reikalų ministerijos garbės ženklu „Lietuvos diplomato žvaigždė” po mirties apdovanotas buvęs parlamento narys, Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas J. Karosas. Apdovanojimą atsiėmė žmona Vida Karosienė.

Su Lietuva susipažino iki 100 studentų

Washington, DC (LR ambasados JAV info) – Lietuvos Respublikos ambasada Washington vasaros metu JAV ir kitų šalių studentams rengia pristatymus apie Lietuvą ir jos užsienio politikos tikslus. Paskaitų ciklas vykdomas bendradarbiaujant su Pasauline jaunųjų lyderių konferencija („The Global Young Leaders Conference”). Lietuvos ambasada šią vasarą jau aplankė iki 100 studentų.

Septintą kartą išlydėti „Misija Sibiras” dalyviai

Vilnius (URM info) – Liepos 20 dieną Vilniaus geležinkelio stotyje surengtos septintus metus organizuojamo jaunimo pilietiškumo ir patriotiškumo ugdymo projekto „Misija Sibiras” dalyvių išlydėtuves. Šiais metais projektas vyks liepos 20–rugsėjo 3 dienomis. Jo dalyviai lankys Rusijos Federacijos Chakasijos respublikoje esančias apnykusias lietuvių tremtinių kapavietes, susitiks su šiose vietovėse dar gyvenančiais tautiečiais.

Išlydėtuves dalyvavęs LR užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis misijos dalyviams įteikė istorinę Lietuvos vėliavą, padėkojo projekto organizatoriams ir Rusijos atstovams, kurie padėjo išspręsti tremtinių kapavietes lankyti vykstančių jaunuolių kelionės formalumus.

Projektą „Misija Sibiras” nuo 2006 metų rengia Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LiJOT), Užsienio reikalų ministerija yra šio projekto partnerė. Lietuvos diplomatinės atstovybės užsienyje ir LiJOT su „Misija Sibiras” supažindina užsienio lietuvius.

Misijos dalyvių išlydėjimas.

Julijos Jegorovos/URM nuotr.

Duok, Dieve, kad Tavęs ir Tavo Bažnyčios dar daugiau galėčiau dirbti, vargti ir kentėti. Duok, kad sudegčiau kaip ta žvakė ant altoriaus nuo darbo kaitros ir meilės ugnies dėl Tavęs ir tavo Bažnyčios.

— Iš Pal. J. Matulaičio „Užrašų”

Redakcijos žodis

Šią savaitę Vilniuje vykusioje Lietuvos diplomatinį atstovybių vadovų suvažiavimo sesijoje, skirtoje diasporos ryšių su Lietuva stiprinimui aptarti, ir vėl prisiminta daugelio kritikuojama „Globalios Lietuvos“ idėja. Pasak sesijoje kalbėjusios užsienio reikalų viceministrės Astos Skaistgirytės Liauškienės, Užsienio reikalų ministerija sveikina ir skatina šiandienos tikrovę atliepiančią lietuvių išeivijos veiklą ir kvietė ambasadorius telkti jų kraštuose gyvenančius tautiečius bendrai lietuviškai veiklai ir skatinti juos įsitraukti į Lietuvos valstybės gyvenimą. Nors užsienio lietuvių neformaliojo švietimo klausimų sprendimas nuo kitų metų sausio 1 d. perduodamas Švietimo ir mokslo ministerijai, viceministrė pabrėžė, jog diplomatinės atstovybės ir toliau turės skirti dėmesį savaitgalio mokyklų veiklai. Tad LR ambasados JAV bei LR gen. konsulatų Čikagoje ir New York mieste rudenį laukia tikras darbymetis – JAV LB Švietimo tarybos duomenimis, šiuo metu JAV veikia net 36 lituanistinės mokyklos, jose mokosi 2,204 mokiniai.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)
metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatoriai – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasiilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Šį rudenį Romoje vyks Vyskupo Sinodas, kuriame viso pasaulio vyskupai svarstys ir planuos, kaip skelbti Kristaus Evangeliją mūsų dienų žmogui. Tai labai aktuali tema, nes šiandien aki-

vaizdžiai išsipildo tai, apie ką apaštalas Paulius dar prieš 2000 metų rašė laiške Timotiejui: „Ateis toks laikas, kai žmonės nebepakęs sveiko mokslo, bet, pasidavę savo įgeidžiams, susivadins sau mokytojų krūvą, kad tie dūžgentų ausyse; jie nukreips ausis nuo tiesos, o atvers pasakoms” (2 Tim 4, 3–4).

Šito dūžgenimo šiandien yra per akis. Jis pasiekia šiuolaikinį žmogų per televiziją, internetą, net mobilųjį telefoną. Šis dūžgenimas maitina mūsų dvasią kriminalais, sensacijomis, žiniomis apie madas, lieknėjimą ir krepšinį. Reklama mums perša maisoto papildus, vaistus ir akcijas, kai galime ką nors nusipirkti pigiau. Šio dūžgenimo fone net tokie svarbūs dalykai kaip Kristaus Evangelija gali kam atrodyti pasenę ir nelabai reikalingi.

Evangelija mums primena nutikimą, kaip Jėzus apsilankė savo tėviškėje ir žmonės nenorėjo jo klausyti. Nors buvo girdėję nuostabių dalykų, kad Jėzus prikelia net mirusius, nutarė, jog jis yra tik vienas iš jų, todėl neverta kreipti dėmesio. Kiek daug yra į šiuos žyodus panašių žmonių, mielai skaitančių horoskopus, tikinčių įvairiausiais prietarais, bet Kristaus Evangelijai neskiriančių dėmesio. Kai kurie teisindamiesi pasako: „Krikščionybę į Lietuvą atnešė kryžiuočiai, todėl neverta tikėti.” Ir nenori girdėti, kad Lietuvą pakrikštijo tikrai ne kryžiuočiai, o mūsų didieji kunigaikščiai Jogaila ir Vytautas.

Žmogaus nenoras klausytis apie

Tikėjimo abejonės ir Dievo balsui imli širdis

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

Dievą nėra tik mūsų laikams būdinga žymė. Žmonės visais laikais yra panašūs. Ezechielio knygoje skaitome, kaip Dievas pasiuntė pranašą pasakyti Izraelio sūnums labai svarbių dalykų. Tačiau Dievas perspėjo, kad Izraelis yra kietasprandė tauta ir gali neklausyti, kas jai bus kalbama, tačiau pranašas turįs kalbėti: „Klausys jie ar atsisakys klausyti, (...) bet tegu sužino, kad tarp jų buvo pranašas” (Ez 2, 5).

Kas nulemia, jog žmogus kartais mielai klauso ir giliai į širdį priima tikėjimo dalykus, o kartais būna panašus į tą kietasprandę tautą, kuri neklausė savo pranašų ir juos net žudė? Giliai klystume manydami, kad tikėjimo reikaluose viską nulemia žmogaus protas. Vienu atveju protas gali lengvai priimti tikėjimo žinią, kitu – prieštarauti. Viskas priklauso nuo mūsų dvasinio nusiteikimo, nuo to, kokia yra mūsų širdis. Jei žmogus atviras tiesai, teisingumui, gėriui, meilei, tuomet apie tikėjimo dalykus jo protas spręs teigiamai. Tačiau jei žmogaus širdyje viešpatauja blogis, sąmoninga nuodėmė, tuomet pradėdame negirdėti mumyse kalbančio Dievo balso.

Šią vasarą jau suteikiau Sutvirtinimą keliems tūkstančiams arkivyskupijos jaunuolių. Jų akyse mačiau atvirumą Dievui, girdėjau atnaujinamus Krikšto pažadus – apsisprendimą už tikėjimą ir prieš nuodėmę. Visa tai teikia daug džiaugsmo, kad Lietuva, taip pat ir Katalikų Bažnyčia, turėdama tiek daug nuširdžiai tikinčių naujų narių, tikrai

turės ateitį. Tačiau tie tūkstančiai jaunuolių čia pat už bažnyčios sienų bus gundomi blogiui – alkoholiui, nesąžiningumui, tinginystei, neskaistumui ir daugeliui kitų nuodėmių. Ar jie atsi-

spirs tiems gundymams? Į šiuos klausimus niekas negali atsakyti. Atsakymas kiekvienu atveju bus labai individualus, nes Dievas mus yra apdovanojęs laisve.

Atkreipkime dėmesį, jog, Nazareto gyventojams prieštaraujant, Jėzus nepasmerkė savo gentainių, tik „stebėjosi jų netikėjimu, ėjo per apylinkės kaimus ir mokė” (Mk 6, 6). Šitaip mus mylintis Dievas elgiasi visuomet. Į tikėjimą, kaip ir į meilę, galima atsiliiepti tik laisvai. Mes, vyresnės kartos žmonės, gerai pamename, kuo pasibaigė sovietinės valdžios noras primesti tikėjimą ir meilę komunistų partijai bei jos vadams. Jie atsidūrė Grūto parke, kad turistams primintų prievartą nešusią tikrovę.

Šiandien norisi tikėti, kad dauguma jaunuolių visuomet darys pačius geriausius pasirinkimus. Tačiau žinodamas, kad žmogus yra silpnas ir dažnai neišsvengia blogio gundymų, noriu pasiūlyti labai svarbią, visiems gerai žinomą priemonę. Jėzus, prieš žengdamas į dangų, paliko Su- taikinimo sakramentą. Jis sakė savo mokiniams: „Kam atleisite nuodėmes, tiems bus atleistos, kam sulaukysite, bus sulaikytos.” Jeigu tik pastebėsite tikėjimo srityje atsirandančių sunkumų, pirmiausia atlikite gerą, sąžiningą išpažintį, pradėkite rimtai melstis ir visuomet patirsite tai, ką patyrė prieš jus gyvenę milijonai tikinčių žmonių. Po geros išpažinties kažkur pradingsta tikėjimo abejonės, o mūsų širdis tampa imli Dievo balsui.

LAIŠKAI

AR PRARASIME ŠVENTO KRYŽIAUS LIGONINĘ?

Žadamas „Sinai Health System” Švento Kryžiaus ligoninės perėmimas turi rūpėti mums visiems. Ligoninė yra viena iš didžiausių kada nors lietuvių įkurtų institucijų. Ją statė ankstyvieji atvykėliai, aukodami iš savo kuklių algų. Šiomis dienomis išpūdingi pastatai liudija sukaupą kapitalą. Ligoninės darbuotojų skaičius ir gausios medicinos profesionalų teikiamos paslaugos yra apylinkėi reikšmingi, šalia jos tiesioginio teigiamo poveikio apylinkėje gyvenančiųjų sveikatai. Ligoninė turi galimybę padėti įsidarbinti ir naujai iš Lietuvos atvykstantiems. Tad mūsų pareiga yra žinoti ir įvertinti planuojamus pokyčius joje. Manau, ypač pravartu būtų išgirsti tyrinėjimus šiuo klausimu iš mūsų žiniasklaidos bei mūsų profesionalų, dirbančių atitinkamose srityse, pasakymus.

Sužinojau, kad prieš mėnesį įvykusiame pokalbyje tarp ligoninės administracijos atstovo dr. Wayne Lerner ir ligoninės darbuotojų atskleista, jog svarstoma Šv. Kryžiaus ligoninę prijungti prie „Sinai Health System”. Atsakymai, kaip šis prijungimas pagelbės Šv. Kryžiui išsilaikyti finansškai, neaiškūs. Klausta, kodėl

Šv. Kryžiaus ligoninė, turinti pakankamai grynų pinigų sumokėti 60 dienų išlaidas, norėtų jungtis su „Sinai”, turinčia pakankamai pinigų tik trims-keturioms dienoms? Skamba taip, tarsi „Sinai” bankrotas būtų čia pat. Kyla ir daugiau neaiškumų. Kuriai pusei šis prijungimas išeis į naudą? Lieka neatsakyta į klausimą, ar tik nenorima išnaudoti Šv. Kryžiaus li-goninę?

Kuriantis Marquette Park apylinkei, aukas rinko ir ligoninę pastatė Lietuvių katalikų labdaros sąjunga. Vienuolės kazimierietės buvo pakviestos slaugyti ligonius, o vėliau – ir administruoti ligoninę. Buvo rūpinamasi seneliais, sergančiais ir nepasiturinčiais. Turbūt pagal tuometinę tvarką ligoninės turtas buvo užregistruotas Čikagos arkivyskupo vardu. Šiuo metu ligoninės direktorių taryboje nėra nei vieno lietuvio. Pati Labdaros sąjunga merdėja. Tad įdomu, kas turi teisę galutinai nuspręsti, kaip su šia institucija pasielgti?

Yra iškilęs ir moralinis klausimas. Katalikai smerkia abortus, šiuo klausimu ką tik griežtai vėl pasisakė Amerikos vyskupai. Bet štai dr. Linas Sidrys, kuris eina Labdaros sąjungos pirmininko pareigas ir dirba oftalmologu Šv. Kryžiaus ligoninėje, neseniai paskelbtame savo straipsnyje rašo, kad Mt. Sinai ligoninėje daromi

abortai. Tokia praktika sudaro didelių sunkumų jau net svarstant abiejų ligonių artimą bendradarbiavimą.

Turime pagalvoti ir apie tai, kaip toks pokytis paveiktų aplinkinę lietuvių bendruomenę bei Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapiją. Kokias pretenzijas naujasis kaimynas reikštų? Jeigu ligoninė nebeišsilaiko finansškai, ar nereikėtų kitaip panaudoti sukaupą kapitalą? Ar atsirastų būdų, kaip, naudojant tą kapitalą, sušelpiti senstančias seses arba sustiprinti lietuvių bendruomenės veiklą? Kam atiduoti visa tai į svetimas rankas?

Ar nereikėtų daugiau sužinoti iš seselių ir ligoninės direktorių, ką jie siūlo, kokia dabartinė ligoninės padėtis ir kokie jų svarstymai dėl ateities? Gal mūsų ekonomikos žinovai ir advokatai galėtų paaiškinti finansines bei teisines šito klausimo aplinkybes? Norėčiau detaliau apie tai skaityti „Drauge” ir „Amerikos lietuvyje”. Manau, geriau iš anksto žinoti, kas vyksta, kol dar galima ką nors pakeisti. Nenorėčiau, kad viską sužinotume tik po ligoninės praradimo – taip, kaip atsitiko su mūsų bažnyčiomis ir senelių namais.

Algis Kazlauskas
Orland Park, IL

NUOMONĖS • KOMENTARAI

Praūžė, nuvilnijo XIV Lietuvių tautinių šokių šventė Boston mieste. Pirmą kartą teko stebėti ne tik pačią šokių šventę, bet ir pasiruošimą jai. Dar esu pilnas gyvų išpūdžių, kuriais noriu pasidalinti su kitais.

Praeitą vasarą svečiuodamasis Dainavos stovyklos šokių kursuose, supratau, kad čia, išeivijoje, tikrai saugomos lietuvių tradicijos – jos su meile puoselėjamos ir perduodamos jaunajai kartai. Nesitikėjau, kad tuos šokius, kuriuos teko pačiam statyti kursuose, taip puikiai galės atlikti išeivijos šokių grupės. Likau sužavėtas Jūsų darbu ir rezultatu.

Boston šventėje mane žavėjo viskas: nuo šventės organizavimo iki pačio renginio. Žemai lenkiu galvą prieš šventės organizacinį komitetą ir jo pirmininką Marių Žiaugrą. Atvykusių į šventę šokėjų veidai ir pilnutėlės „Agganis“ arenos tribūnos liudijo, kad Boston miestas ir šventės organizacinis komitetas padirbėjo puikiai.

Rimo Gedeikos nuotr.

Patiko šokių šventės „Su saulele kėliau...“ scenarijus. Jis neperkrautas, aiškus, suprantamas tiek šventės dalyviams, tiek žiūrovams. Kaip ir

šventės metu naudotos saikingos dekoracijos.

Boston šokių šventė parodė, kad tautinis menas nėra muziejinis, o nuolat kintantis, kūrybiško sprendimo ieškantis reiškiny. Todėl šventės prologą, atliekamą klasikinio stiliaus šokėjos, vertinu kaip ieškojimą. Manau, svarbu, ne kokiomis priemonėmis yra kalbama, o ką norima pasakyti kūriniu. Tautos etninė kultūra nėra nekintantis, bet nuolat atsinaujinantis reiškiny, kai ko atsiskaitant, kai ką naujo įsisavinant, bet priimant tai, kas atitinka tautos tapatumo, tautinės savimonės supratimą, tad ir šventės programa, manau, buvo parinkta puikiai.

Šventės šokių repertuaras aprėpė tiek senesnės kartos žinomų baletmeisterių, tokių kaip J. Lingio, J. Gudavičiaus, T. Kalibataitės, L. Kisieliu, V. Buterlevičiaus, R. Tamučio, tiek ir jaunesnės kartos, buvusių Klaipėdos universiteto Choreografijos katedros absolventų – V. Rimaitės, A. Masėno, M. Bertulytės, I. Kuznecovos, V. Ivinskienės – darbus.

Matyt, teisingai pasielgė šokių šventės meno vadovai Vida Brazaitytė ir Romas Jonušonis, parinkdami stiprų šokių šventės repertuarą. Tai pakėlė išeivijos šokių grupių techninį lygį, supažindino su naujomis lietuvių tautinio šokio sprendimo priemonėmis.

Labai patiko išaugusi tautinio kostiumo dėvėjimo kultūra. Šventės metu nemačiau daug šokėjų, avinčių baltus sportinius batelius, kas ankstesnėse išeivijos šventėse būdavo dažnas reiškinys.

Stipri ir visa šventės kūrybinės grupės komanda: Vitalija Ivinskienė, Gintaras Grinkevičius, Vaida Indriliūnienė. Tai stiprus šventės kumštis, kuris puikiai susitvarkė su keilais tūkstančiais šokėjų. Repetacijos, kurios vyko viešbučio „Sheraton“ salėje ir arenoje „Agganis“, parodė, kad užaugo nauja šokių vadovų kar-

Šokio kūryba

DR. VIDMANTAS MAČIULSKIS

ta, kuri ne tik turi pakankamai žinių, bet ir geba profesionaliai dirbti. Jauni, bet labai brandūs – tokie kažką ir ateityje padarys.

Džiugu, kad šioje šokių šventėje nebuvo tokių šokių, kurie vien vaikščiojami. Čia buvo ką šokti, ir jauni mas tikrai šoko.

taitės šokis „Joninių burtai“. Gražus aikštės brėžinys, šokio atlikimas ir pati šokio dvasia, kuri gaubė visą „Agganis“ areną, liudijo apie puikų šokio pasirinkimą ir jo atlikimą.

O kai po baletmeisterio A. Kondratavičiaus šokio „Po malūno sparnais“ arenoje pradėjo suktis keli tūkstančiai šokėjų, supratau, kad mūsų Lietuva gyvuos per amžius. Tik būdami kartu mes galime daug nudirbti mūsų tėvynės Lietuvos labui.

Šventės ateina ir praeina. Visos jos savotiškai gražios ir nepakartojamos, tačiau Jūsų šventės – išskir-

Iš kairės: M. Žiaugra, V. Indriliūnienė, G. Grinkevičius, V. Brazaitytė, V. Mačiulskis, V. Ivinskienė ir R. Jonušonis.

Gražiai aikštės arenoje suskambo ir atrodė baletmeisterės Genovaitės Breichmanienės šokis „Pradės aušrelė aušti“: puikus aikštės brėžinys, logiški ir sklandūs perėjimai iš vienos figūros į kitą, šokėjų vidinis įtaigumas, šokio dvasios perteikimas. Siūlyčiau kitose šventėse daugiau šokių įtraukti iš išeivijos kūrėjų repertuaro. Nors, kiek pats žinau, tas jų sukauptas šokių lobynas nėra didelis, bet juk kur kitur, jei ne jūsų šventėse jam ir turėtų atsirasti derama vieta!

Gana netikėtai šventėje atrodė vaikinų atliktas A. Masėno šokis „Eisim, broliai“. Aikštės kompoziciją rengė Grinkevičius. Dar prieš metus vasarą stebėdamas, kaip šokis buvo statomas Dainavos kursuose, nemaniau, kad išeivijos šokėjai ne tik puikiai techniškai, bet ir emociškai perteiks šio šokio dvasią.

Puikiai aikštėje atrodė T. Kaliba-

tinės. Jūs sugebate ne tik daug dirbti, bet ir pasidžiaugti buvimu kartu. Juk šokių šventės tikslas ir yra ne tas vieningas koncertas, o ilgas ruošimasis šventei. Tai yra tautinio šokio sklaida, žmonių užimtumas, lietuviybės palaikymas.

Boston šokių šventė parodė didžiulę Jūsų pagarbą eiliniam šokėjui ir grupės vadovui. Buvau sužavėtas Jūsų šokėjų nuoširdumu, atsidavimu darbu. Labai patiko Jūsų dėmesys šokių grupių vadovams, tiems žmonėms, kurie ir surengė šią šventę. Mums Lietuvoje to iš Jūsų reikia mokytis.

Sveikinu visus šventės dalyvius, šokių grupių vadovus ir šventės organizatorius su puikia švente. Kviečiu visus atvykti į 2014 metų Jubiliejinę šokių šventę Vilniuje.

Dr. Vidmantas Mačiulskis – Klaipėdos universiteto Menų fakulteto Choreografijos katedros docentas.

LAIŠKAI

APIE LIETUVIŠKĄ FILMĄ – VOS KELI TRUPINIAI

2012 m. birželio 21 d. „Drauge“ paskelbtame dr. Viktoro Stankaus rašinyje „Ir vėl stebino Cleveland tarptautinis filmų festivalis“ rašoma, jog festivalyje buvo rodomas ir lietuvių filmas „Kai apkabinsiu tave“ („Back to Your Arms“). Festivalyje neteko dalyvauti, todėl apie jį galiu tik spręsti iš dr. Stankaus keisto straipsnio.

Straipsnyje autorius nepaprastą dėmesį skiria šešiams filmams: „The Rescuers“, „A People Uncounted“, „True North“, „Detropia“, „Superthief“ ir „An Oversimplification of Her Beauty“. Aprašydamas juose vaizduojamą žmogaus nežmoniškumą žmogui, meilę, pasibaisėtinas vargšų gyvenimo sąlygas ir t. t., jis stebina gal iš festivalio viešųjų ryšių skyriaus gautų žinių gausa, sudėda-

mas į rašinį, ką reikia ir ko nereikia, „including the kitchen sink“ ir kad „...šiuo metu Detroit mieste yra apie 100,000 paliktų negyvenamų namų, be šeimininkų, o mieste laksto iki 50,000 šunų gaujų“.

Tačiau rašant apie lietuvišką filmą, atrodo, jam pritrūko žinių, noro ir dėmesio svarbiame filmų festivalyje rodomam lietuviškam filmui. Žinant, kad į abu šio filmo seansus bilietai buvo išparduoti ir jį pamatė 600 žiūrovų, jis galėjo (privalėjo) būti apžvelgtas ir išnagrinėtas daug išsčiau. Kodėl to pašykstėta?

Gražu, kad dr. Stankus apibūdino filmą žiūrovams, bet kodėl jis užmiršo „Draugo“ skaitytojus? Ir ar svarbu, kad filmas buvo filmuojamas „net“ trijose šalyse? Šiais laikais tai – filmavimo kasdienybė. Iš rašinio sužinome, kad filmo režisierius – Kristijonas Vildžiūnas ir nieko daugiau. O kur filmo turinys, aktoriai, jų vaidyba? Nė amt. Argi šis filmas

neužsitarnavo didesnio iš lietuvių autoriaus dėmesio vien dėl to, kad jis – lietuviškas? Jei šis festivalis „beldėsi į žiūrovų socialinę, politinę sąžinę“, gal autorius šiai nuorodai nepajėgė atsisipirti ir buvo priverstas rašyti?

Vienas dalykas šiame rašinyje tikrai nustebino – tai autoriaus stebėtina, beveik neatpažįstamai staiga pagerėjusi lietuvių kalba. Kaip gaila, kad ji nebuvo pavartota atsakingiau, išpūdingiau...

Vytautas Matulionis
Cleveland Heights, OH

VIETOJ BIOGRAFIJŲ – SVEIKINIMO LAIŠKAS

Ačiū Ritonei Rudaitienei už laišką („Draugas“, 2012 m. liepos 14 d.) pateiktas pastabas. Norėčiau patikslinti, kad XIV Lietuvių tautinių

šokių šventės meno vadovai Vida Brazaitytė ir Romas Jonušonis (nors buvo redaktorės prašomi) patys nutarė nepateikti savo biografių šventės leidiniui, o mielai nusprendė kartu parašyti sveikinimo laišką.

Lionė Kazlauskienė

XIV Lietuvių tautinių šokių šventės koredaktorė

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

Alekso Vitkaus straipsnio „Sveikatos apdrauda – visiems amerikiečiams?“ paskelbto š. m. liepos 17 dienų „Drauge“, šešto paragrafo paskutinis sakiny turėtų būti: „Čia Roberts ir rado išeitį: Reikalavimas, kad piliečiai pirktų sveikatos apdraudą, yra nekonstitucinis, bet Kongresas turi uždėti mokesčius tiems, kurie tokio valstybės tvarkymo sveikatos draudimo nepageidauja.“ Atsiprašome autoriaus.

APMASTYMAI IŠ ELLICOTT MIESTELIO

Sunku nenusivilti

JUOZAS GAILA

Prieš keletą metų geras mano pažįstamas, porą metų vyresnis už mane, guodėsi man, kad yra nusivylęs – tiek daug anais laikais dirbęs dėl Lietuvos reikalų, dabar esąs visai užmirštas, lietuviškuose renginiuose retas jį ir jo veiklą teatsimena. Jis labai nustebo, kad man nei šilta, nei šalta, ar mane kas atsimena.

Iš tiesų tai net negalvoju, kad esu tiek dirbęs ir kad mane kas nors turėtų atsiminti. Juk beveik visa mano bendraamžių karta stengėsi išlikti lietuviams ir dėjo pastangas, kad Lietuva neišnyktų iš pasaulio žemėlapių, ir nemanau, kad tai buvo našta ar koks nors pasiaukojimas. Man teko gyventi ir bendrauti su labai veikliais žmonėmis, traukte traukusiais į gilesnę veiklą. Pasirodo, kad toje „gilesnėje“ veikloje reikėjo ne tik pačiam dirbti, bet ir tą veiklą aprašyti, nepamirštant ir kartu dirbančiųjų.

Taigi į spaudą pradėjau rašinėti tik iš reikalo ir net į išeivijos žurnalistų sąjungą neįstojau. Neįstojau ne iš kuklumo ir ne iš mandrumo, bet kad niekada nelaikiau savęs žurnalistu, nemanau, kad ir ta sąjunga mane tokiu laikė. Išėjęs į pensiją ir iš visų veiklų, pradėjau šį tą brūkštelėti spaudoje – jau ne iš reikalo, bet norėdamas pasidalinti su skaitytojais savo mintimis, įrašytomis dienoraštyje planuojamai knygai, ypač kad redaktorės tą mano rašliavą nei trumpino, nei cenzūravo.

Iš XIV Lietuvių tautinių šokių šventės grįžusi duktė pasakojo, kad jai susipažįstant paminėjus, jog ji – Nida Gailaitė, jos paklausta, ar ji nebus to kontroversiškai „Drauge“ rašančio Gailos duktė. Pamenu, kaip mano tėvas išgyvendavo, išgirdęs ar spaudoje radęs nepalankius atsiliepimus apie mano rašinius. Išgyvendavo ir jo sesuo Elena Gailevičiūtė, gyvenusi Čikagoje, ypač kai tuo laiku ėjęs dienraštis „Naujienos“ labai dažnai vanodavo mane. Nepamirštu nei tėvo, nei tetos žodžių: „Nedirbk toj Bendruomenėj ir nerašinėk – matai kaip tave puola.“

Bet va, betvarkydamas kompiuteryje turimus dokumentus įėjau į skyrių, į kurį perkeliu ir taupau elektroniniu paštu gautus laiškus, ku-

riuose atsiliepiama apie mano rašinius. Nustebau, kad per paskutinius šešerius metus gavau 422 laiškus, kurių dauguma, tik su keliomis išimtimis, yra teigiami. Bet visa tai nublunka prieš mano pažįstamą Andrių Užkalnį, kuris, parašęs straipsnį „Lietuvos ryte“, susilaukia per tūkstantčio komentarų. Aišku, negali lyginti „Lietuvos ryto“ tiražo su „Draugo“, o aš negaliu lygintis su Užkalniu nei talentu, nei cinizmu, erzinančiu ir piktinančiu slapyvardžiais pasirašančius komentatorius. Užkalnis, neapsikentęs nuolatinių savo tautiečių dejavimų ir anų „gerų laikų“ ilgesio, išjuokia juos, išvadindamas „varguoliais“, o šie atsilygina keiksmiais komentaruose.

Dažnai su apmaudu pagalvoju, kodėl tapome tokia pikta, ištisai dejuojančia, net ir dėl asmeninių nepasiekimų savo valdžią kaltinančia tauta? Kodėl tokios mažos valstybės piliečiai negali pasitenkinti dviem, trim rimta ideologija turinčiomis partijomis, o leidžiasi būti suvedžiojami įvairių apsišaukėlių, intrigančių? Kodėl tiek sensacijomis skaitytus maitinančios bulvarinės spaudos? Atsakymas: jos nebūtų, jei skaitytojai jos nemėgtų.

Štai „Lietuvos ryte“ Indrė Jonušytė rašo: „Jokiame net ‘pigiausiam’ internetiniame užsienio dienraštyje nerasi tokių atvirų ir itin atvirai iliustruojamų sekso pamokų ir tiek rimtu veidu pateikiamų bulvarinių niekalų bei banalybių, kaip visa tai tapo įprasta skaitomiausioje lietuviškoje žiniasklaidoje.“ Ir tikrai ryte įsijungęs kompiuterį retai ką džiuginančio randu internetinėse žiniose iš Lietuvos.

Džiaugiausi, kai prieš keletą metų Vilniaus Bernardinai pradėjo leisti internetinį laikraštį „Bernardinai.lt“, sumaniai redaguojamą Andriaus Navicko. Redaktorius yra GŽ instituto narys, o tas institutas sukurta suvienyti garbingesnės žiniasklaidos žurnalistus, siekiančius aukštesnės žurnalistinės etikos ir skaidrumo. Visada buvo malonu skaityti jo paties ir jo parinktus straipsnius, net „Drauge“ paskelbtus, priverčiančius ir susimąstyti, ir pasidžiaugti blaivesniu žvilgsniu apie padėtį Lietuvoje. Bet va, š. m. gegužės 17 d. išvydau redaktoriaus trumpą rašinį apie Klonio gatvės

(Klonio gatvė, kurioje yra Kedžių ir Venckų ištaigingi namai) minią:

Šiandien visi tapome Klonio minia. Mums sako, jog tik dėl mergaitės interesų ji paryčiais buvo pažadinta. Tik dėl jos interesų jos niekas neklaušė. Tik dėl jos buvo surengtas pats gėdingiausias per Nepriklausomos Lietuvos istoriją šou, kai šimtai dėdžių veržiasi jos paimti. Kai kaukėti dėdės griauja jos namus – tik dėl jos.

Mums sako, jog taip gelbėjama teisinė valstybė. O man tai primena karo paskelbimą kiekvienam piliečiui, kuris dar tiki, jog gyvename laisvoje, o ne policinėje valstybėje. Tarsi plėšikai, tarsi okupantai paryčiui, blokuodami laisvą Lietuvos piliečių teisę važiuoti, kur nori (Klonio gatvės prieigos buvo blokuotos), pjaustydami pjūklais namus, daužydami langus – jie sakė: Lietuva dabar tokia.

Dar nė vienu piliečiu taip, kaip Kedyte, Lietuvos valstybė nesirūpino. Tačiau, saugok Viešpatie, mane ir visus nuo tokio rūpesčio.

Rašau šį tekstą ir man trūksta žodžių. Iki šiandien aš tikėjau, kad policija yra mūsų policija, kad spec. pajėgos tarnauja mums, kad mes gyvename savo valstybėje, kur saugomas žmogaus orumas, net ir mergaitės. Dabar jau žinau, kad ši valstybė paskelbė karą savo piliečiams. Šiandien mes visi tapome Klonio minia. Šiandien mums visiems buvo pademonstruota, kad JIEMS mes esame niekas. JIE pasisavino valstybę. JIE dar kartą išniekino mergaitę. Kai dar kartą JIE pasakos apie teisinės valstybės gelbėjimą, atrodytys deja vu su kalantinėmis, su daugybe Lietuvos okupacijų.

Vardan tos... Šiandien aš vis dar, o gal net labiau nei bet kada myliu savo Tėvynę. Taip pat ir todėl, kad JIE ją prievartauja ir savinasi.

Skaityčiau visa tai antrą, trečią kartą. Kur dingo „žurnalistinės etikos ir skaidrumo“ reikalavimai? Juk čia tautos kiršinimas, žmonių varymas į neviltį, grūdimas į kažkokią „Klonio“ minią. Ir nusiviliu, ir perpykstu. Negaliu tylėti, parašau redaktoriui atvirą laišką:

Gerb. Andriau,
Niekada nebūčiau patikėjęs, kad „Bernardinuose“ skaitysiu straipsnį, persunktą netiesa ir net demagogija. Ir bent man, skaudžiausia [yra tai], kad tai Jūsų rašinys, kurio net antrą kartą „Šiandien visi tapome Klonio minia“ alsuoja netiesa. Ačiū Dievui, ne visi tapome „Klonio minia“ ir tai Jūs žinote, taigi nekaišiotė ten mūsų, nenorinčių būti ne tik Klonio, bet jokios kitos minios žmonėmis.

Pirmame skyrelyje rašote, kad mergaitė paryčiais, jos interesų niekam neklausius, buvo pažadinta, kai „šimtai dėdžių veržėsi jos paimti“, kai kaukėti dėdės griovė jos namus. O iš tikro mergaitės paimti atvažiuota paryčiais, kai „Klonio minia“ dar pagiriojosi, atvažiavusieji jos namų negriovė, nes ji namų niekada neturėjo. Namų neturėjo, nes jos būsima motina, būdama penkiolikmetė, buvo suviliota 28 metų Drąsiaus Kedžio. (Mano gyvenamame krašte jis būtų buvęs apkaltintas vaiko tvirkinimu ir gal tebesėdėtų kalėjime.) Ją, septyniolikmetę, atsivežė kaip sugyventinę į

savo tėvų namus ir vėliau ją su vienerių metų dviejų mėnesių dukryte išvarė. Išvaręs parsivesdavo į savo tėvų namus kitas moteris, o motiną ji pateisindavo – „juk suaugęs vyras“.

Apie atvykusius paimti mergaitės Jūs rašote: „Tarsi plėšikai, tarsi okupantai paryčiui, blokuodami laisvą Lietuvos piliečių teisę važiuoti, kur nori (Klonio gatvės prieigos buvo blokuotos), pjaustydami pjūklais namus, daužydami langus – jie sakė: „Lietuva dabar tokia.“ Bet juk tai – demagogija, ko iš Jūsų niekada nesitikėjau.

Ne kartą Amerikoje teko sustoti prie policijos užblokuotų gatvių – ar dėl kokių eitynių, ar dėl tiriamo kriminalinio nusikaltimo – ir net mintis neatėjo, kad taip varžomos mano laisvo Amerikos piliečio teisės. Ne kartą teko televizoriuje matyti Amerikos policininkus, basliu laužančius nusikaltėlių būsto duris, ir negalvoju, kad jų teisės pažeidžiamos. O toliau rašote dar „gražiau“: „JIE pasisavino valstybę. JIE dar kartą išniekino mergaitę.“ Kas tie „JIE“? Tikrai žinote, kad niekas nepasisavino valstybės, kad niekas antrą kartą neišniekino mergaitės. O dėl pirmo karto, tai ar teisme galėtumėt įrodyti, kad mergaitė buvo išniekinta? Suprantu, kad tapote minios žmogumi, o minia niekad faktais nesivadovauja. Ar ne taip?

Skundžiatės, kad rašant Jums trūksta žodžių, bet juk ir trumpame rašiny sugebėjote apdergti daugelį, net ir savo valstybę. Rašinį baigiate tvirtindamas, kad mylėt savo Tėvynę. Ne, mylintis savo Tėvynę, mylintis savo artimą taip nerašytų kaip Jūs. Jūsų meile bus galima patikėti, kai už savo žodžius atsiprašysite Lietuvos teisėtvarkos pareigūnų, nusprendusių, kad mergaitė turi būti grąžinta motinai, kai atsiprašysite kaukėtų pareigūnų, kad jie, atlikdami pareigą, turėjo slėpti savo veidus, bijodami, kad „Klonio minia“ gali terorizuoti ne tik juos, bet ir jų šeimas. Turėtumėt atsiprašyti „Bernardinų“ skaitytojų, iki šiol besidžiaugusių Jūsų redaguojamu laikraščiu ir laikiusiu Jus autoritetu. Nuvylėte juos. Jūsų rūpesčiu mergaitė tegali patikėti tik „Klonio minia“, nes savo rašinį nė žodžiu nepaminėjote kitos mergaitės, kuri, grįžusi iš mokyklos, rado kraujo klane nušautą savo motiną, juk kaltintojas tvirtino, kad abi mergaitės buvo tvirkinamos. Neradote žodžio apie daugiausiai nukentėjusią Stankūnaitę. Ji neteko savo sesės, neteko ją, penkiolikmetę, suviliojusio savo dukters tėvo. Ji su dukrele buvo išvyta iš namų, vėliau dukrelė buvo iš jos atimta ir [vėl] atgauta iš „Klonio minios“, kurios aistras pasirinkote kurstyti. O jei mergaitės motina ir būtų nusikaltusi, tai ištrinkite „Bernardinuose“ kadaise rašytus žodžius: „Turime pripažinti, jog ne tik tiems, kurie moraliniu požiūriu gyvena netvarkingai, bet visiems mums reikia atleidimo ir galilestingumo.“

Redaktorius Navickas mandagiai atsakė į mano laišką, vėliau laiškas šiek tiek išsiaiškinome. Bet apie tai – kitame rašinyje.

Juozas Gaila – buvęs JAV LB Krašto valdybos pirmininkas, PLB atstovas Vilniuje; gaila1@verizon.net

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

TELKINIAI

Cincinnati, OH

Choro iš Lietuvos pergalės šių metų pasaulinėje chorų olimpiadoje

ERIKA PEČKIENĖ

Jau prieš metus Cincinnati miesto centre buvo įrengta švieslėntė, skaičiuojanti laiką, likusį iki pasaulinės chorų olimpiados pradžios. Kitoje švieslėntės pusėje buvo pateiktas valstybių, pareiškusių norą dalyvauti 2012 metų Pasaulinėje chorų olimpiadoje („2012 World Choir Games“), sąrašas.

Cincinnati lietuviai labai nužiuogo, išvydę, jog chorų olimpinėse žaidynėse dalyvaus ir merginų choras „Kivi“ iš Lietuvos, vadovaujamas Danguolės Aukselienės. Tai nebuvo naujiena JAV LB Cincinnati apylinkės pirmininkui Dariui Sabaliūnui, kuris jau daugiau nei prieš metus žinojo, kiek žmonių atvyks ir kokios pagalbos jiems reikės.

Likus porai mėnesių iki renginio pradžios, pirmininkas pasiūlė choristėms ir jas besiruošiančioms lydėti mamoms visokeriopą pagalbą ir ėmėsi aktyvaus darbo. Sužinojome, jog choras atvyks porą dienų anksčiau ir kad dvi naktis jo narius reikėtų kažkur apgyvendinti, pasirūpinti maitinimu, transportavimu ir laisvalaikio, surasti patalpas papildomai repeticijai. Paskleidus žinią, Cincinnati lietuviai su malonumu atsiliepė ir pasiūlė savo pagalbą. Iš Lietuvos laukėme 30 jaunų (nuo 13 iki 18 metų) chorisčių ir 7-ių jas lydinių suaugusių.

Choro „Kivi“ – „Blue Wisp“ džiazo klube.

Liepos 2 d. vakarą aktyviausieji Cincinnati lietuviai papuošė automobilius trispalvėmis ir išsirikiavo aikštelėje, prie prekybos centro, su tikti autobuso iš Čikagos. Dvylika lietuvių šeimų porai dienų savo namuose apgyvendino kas dvi, kas keturias, o kai kas – net šešias merginas.

Jaunos, talentingos, gabios ir pagal savo amžių labai išprususios merginos jau yra pelniusios apdovanojimus konkursuose Ispanijoje, Bulgarijoje, Italijoje, Švedijoje ir kitose Europos šalyse, o 2006 m. Kinijoje vykusioje chorų olimpiadoje tapo nugalėtojomis džiazo grupėje. Neseniai merginos sėkmingai pasirodė konkurse Japonijoje.

Cincinnati „Kivi“ pasitiko iki tol didžiausiu karščiu – oro temperatūra

Choro „Kivi“ koncertas Cincinnati lietuviams.

dienomis siekė iki 105 F. Jaunos merginos greitai apsirato su aplinka, lydimos vietos lietuvių apžiūrėjo miestą, apsipirko ir jau kitos dienos pavakare, atsidėkodamos už šeiminių svetingumą, surengė Cincinnati lietuviams nuostabų koncertą. Patalpomis šiam renginiui pasirūpino Violeta Angelė Tribandienė-Gwynn.

Koncerte skambėjo džiazo kūriniai, lietuvių liaudies ir pokario dainos. Choro vadovė Aukselienė pasakojo apie chorą, jo repertuarą, atsidėkodama už priėmimą Cincinnati lietuviams įteikė iš Lietuvos atvežtą didžiulį lietuviškos duonos kepalą.

pasižvalgė po miestą. Po repeticijos merginos buvo apgyvendintos Xavier University bendrabučiuose, o lietuviai išskubėjo ruošti atidarymo šventei „US Bank“ arenoje.

Šių metų Chorų olimpiados atidarymo iškilmės buvo didingos. Renginio svarbą paryškino JAV prezidento Barack Obama atsiųstas sveikinimas dalyviams. Dalyvius sveikino ir sėkmės linkėjo Cincinnati miesto meras Mark Mallory, Pasaulinės chorų olimpiados prezidentas Günter Titsch, pagrindinio renginio rėmėjo „P&G“ atstovas.

Skambant iškilmingai muzikai, į pilną žmonių salę, talpinančią beveik 18,000 žiūrovų, buvo įneštos 48 olimpiadoje dalyvaujančių šalių vėliavos. Šioje chorų olimpiadoje dalyvavo per 300 chorų. Atidarymo pabaigoje visi dalyviai ir žiūrovai buvo pakviesti išeiti į lauką ir prie Ohio upės stebėti šventinės Amerikos Nepriklausomybės dienos šventės ugnies salves, kurios truko beveik valandą.

Beveik visą savaitę choro „Kivi“ merginos įtemptai repetavo. Jos dalyvavo trijų muzikinių kategorijų – džiazo, pop ir folkloro – konkursiniuose pasirodymuose. Žymus Cincinnati „Blue Wisp“ džiazo klubas pakvietė merginas atlikti savo programą klubo lankytojams. Čia vietas teko užsiimti dvi valandas prieš pasirodymą – salė buvo sausakimša, o „Kivi“ pasirodymas įvertintas garsiais plojimais.

Džiazo grupėje lietuvių choras iškovojo aukso medalį, nuo jų tik vienu žingsneliu atsiliko olandų choras. Pop grupėje „Kivi“ taip pat buvo įvertintas aukso medaliu. Folkloro grupėje merginos laimėjo sidabro medalį. Tai 29 merginų ir vieno vaikinų bei jų vadovės Aukselienės talento ir kruopštaus darbo rezultatas. Cincinnati lietuviai su pasididžiumu stebėjo pasirodymus ir labai džiaugėsi tokiais aukštais choro pasiekimais.

Nors olimpiada dar nesibaigė, merginos jau išskubėjo į San Francisco, kur jų laukia dar vienas konkursas. Kaip jos juokauja, taikosi vienu šūviu du zuikius nušauti. Tikimės, kad jaunatviška energija ir talentas nugalės nuovargį ir pasirodymas San Francisco bus ne mažiau sėkmingas negu Cincinnati.

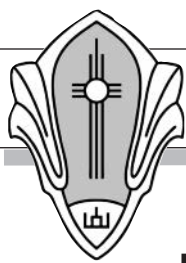
Prie renginio organizavimo daug prisidėjo ir lietuviai savanoriai: Aldona Bieliauskaitė, Inesa Sabaliūnienė, Ramunė ir Ernesta Bartuškaitės, kurie kasdieną lydėjo chorą į repeticijas, padėjo susigaudyti koncertų salėse, rūpinosi transportu, atliko daug kitokių organizacinių darbų.

O Cincinnati lietuviai, išlydėję savo viešnius, jau laukia Cincinnati Lietuvių Bendruomenės rudeninio susitikimo, kuris vyks rugsėjo 2 dieną dr. Vytauto ir Danutės Bieliauskų gražaus gamtovaizdžio sodyboje.

Cincinnati lietuviai pasirodymo metu išskleidė didelę trispalvę.

Algirdo Pečkio nuotr.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Kasvakarinis vaizdas Dainavoje

Vakarinė malda ir giesmė šių metų Sendraugių II stovykloje, Dainavoje. Kiekvieną vakarą, prieš guldami, stovyklautojai, kaip vienos šeimos nariai, susikabina rankomis ir taip atsiveikina su įspūdžių kupina diena bei vienas su kitu. Sendraugių II stovykla, nors tik ketvirtį metų ruošama, vis auga dalyvių skaičiumi ir populiarumu. Smulkiau apie ją skaitykite kitą savaitę.

Vytauro Sasnausko nuotr.

ŠAAT RINKIMAI

Šį rudenį rinksime naują Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybą. Kviečiame kandidatuoti ir siūlyti kandidatus.

UŽVESKITE tarp savo draugų ir bičiulių diskusijas — kokia linkme turėtų ateitininkai išeivijoje eiti? Kokie mūsų tikslai? Kas yra keistina? Jei Jums ateitininkų sąjūdis svarbus ir jei diskusijose iškeliate savo susirūpinimą, tada pagalvokite: ar nereikėtų kandidatuoti į Š. Amerikos ateitininkų tarybą (ŠAAT)? Paklauskite savęs: *Jei ne aš, tai kas?*

O gal turite draugų, kurie nuolat krato galvas, jog tas ar anas pas ateitininkus negerai, kurie teigia, kad, turėdami proga, geriau sutvarkytų, arba kurie, kupini naujų idėjų, neturi, kaip jas įgyvendinti — ar nereikėtų tokius pasiūlyti į ŠAAT kandidatus?

Rudenį bus renkama nauja Š. Amerikos ateitininkų taryba, kuri prižiūri visą JAV ir Kanados ateitininkų veiklą ir siūlo, kokia idėjine kryptimi tą veiklą vesti. Ieškoma bent 12 kandidatų.

Šiais metais ŠAAT pakeitė savo įstatus. Pasikeitimai susiję su tarybos rinkimais. Šį rudenį bus renkama 12 tarybos narių. Jie tarpusavyje pasiskirstys, kurie keturi tarnaus vienerius, kurie keturi – dvejus ir kurie — trejus metus. Po šių rinkimų kasmet bus renkami keturi tarybos nariai trejų metų kadencijai, taip užtikrinant, kad visos tarybos sudėtis niekad nesikeis. Tikimasi, kad kasmetiniai rinkimai neapsunkins mūsų jėgų, bet, atvirkščiai, suteiks daugiau energijos ir kels entuziazmą.

Smulkiau apie kandidatavimą ir rinkimus bus pranešta vėliau. Tuo tarpu, jei norėtumėte kandidatuoti ar siūlyti kitą kandidatą, malonėkite pranešti apie savo norus ŠAAT sekretorei Vida Kuprytei el. paštu: **vidaku@gmail.com** ar tel. 708-447-2036, atsakove paliekant žinutę.

Jei šią vasarą būsite Lietuvoje, dalyvaukite ir šiuose ateitininkų renginiuose:

Pirmą kartą Lietuvoje — Sendraugių stovykla

Rugpjūčio 6–8 d. Berčiūnų ateitininkų stovyklavietėje, Panevėžio r. Daugiau informacijos: www.ateitis.lt

Ateitininkų federacijos suvažiavimas

Rugpjūčio 10–12 d. Kaune

Viso pasaulio ateitininkai kviečiami dalyvauti.

Registruokitės tinklalapyje: www.ateitis.lt

Vasara jau įpusėjo, bet dar yra progų pastovyklauti su ateitininkais

Rytoj prasideda Sendraugių ateitininkų stovykla Dainavoje. Tema: „Einam basi“

Visos vietos užimtos, bet kviečiame atvykti pasiklausyti paskaitų 10 val. ryto

Pirmadienis, liepos 23 d. Paulius ir Alma Jankai — „Sveika dvasia sveikame kūne“. **Antradienis, liepos 24 d.** kun. Vytautas Kirka — „Nugalėti blogi gerumu“. **Trečiadienis, liepos 25 d.** Daiva Piščikaitė, MSW — „Kiekvienas vaikas nusipelno mylinčios šeimos“. **Ketvirtadienis, liepos 26 d.** dr. Vainis Aleksa — „Šatrijos Ragana, Vincas Mykolaitis-Putinas ir Salomėja Nėris: Kaip klasikinė literatūra gyvuoja šiandien“. **Penktadienis, liepos 27 d.** Gintaras Vaišnys — „Apie širdies darbą arba kaip beveik likau basas“. **Šeštadienis, liepos 28 d.** „Ateitininkija — atsiliapiame į klausimus“.

Yra laisvų vietų Sendraugių ateitininkų poilsio savaitėje

Kennebunkport, Maine

2012 m. rugpjūčio 4–11 d.

Kviečiami visi šeimos nariai, ateitininkai ir neateitininkai, visai savaitei ar tik kelioms dienoms. Pailsėsite gražioje Tėvų Pranciškonų vasarvietėje.

Šeštadienis, rugp. 4 d., 8 val. v. dr. Frances Covalesky-Kavaliauskaitės rečitalis; Savaitės atidarymas. **Sekmdadienis, rugp. 5 d., 10 val. r.** Lietuvos Respublikos NY gen. konsulo Valdemaro Sarapino pokalbis „Mūsų visų sutelktomis pastangomis į modernią pasauliui bei naujovėms Lietuvą.“ **8 val. v.** dr. Andriaus Kazlauskio pokalbis — „Inteligentiškumas“. **Pirmadienis, rugp. 6 d., 2 val. p. p.** Sporto šventė, vadovas Aleksas Lileika, **8 val. v.** Dalių ir Sauliaus Dzikų radijo laida „ATEITIS“; Julijos Banionienės pokalbis apie Lietuvos religinę architektūrą. **Antradienis, rugp. 7 d., 8 val. v.** Laužas, žvakių eiseną prie Liurdo šventovės. **Trečiadienis, rugp. 8 d., 8 val. v.** Kristupo Staknio ir Dariaus Shuberto rečitalis. **Ketvirtadienis, rugp. 9 d. 8 val. v.** Rašytojos Laimos Vincės Sruoginytės pokalbis. **Penktadienis, rugp. 10 d. 8 val. v.** Solistų Danutės Mileikienės ir Antano Meilaus koncertas. Savaitės uždarymas. Planuojama organizuoti golfo žaidėjų, žuvalų išskylos ir ekskursiją laivu.

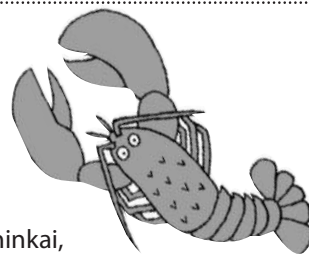
Programos reikalais kreipkitės į Laimą Lileikienę Shea: LTLTAX@hotmail.com arba tel. 914-433-7766

Dėl vietų vasarvietėje rašykite info@franciscanguesthouse.com arba skambinkite vasarvietės raštinėi tel. 207-967-4865.

Palydėkime vasarą Dainavoje

Š. Amerikos ateitininkų savaitgalis, rugp. 31–rugs. 3 d.

Tarp kalbėtojų: Prelatas Edmundas Putrimas aptars dabartinius išeivijos lietuvių katalikų sielovados rūpesčius. Registracija bus paskelbta netrukus.

Šarūnas Daugirdas: „Savanoriavimo kelionė yra geriausia kelionė”

Šarūnas Daugirdas – Amerikos lietuvis. Ką tik baigęs University of Illinois at Urbana-Champaign, kur įsigijo bakalaurą komunikacijos ir verslo srityse. Neseniai grįžo iš Peru, kur remontavo mokyklas, mokė peruičių vaikus. Dabar Šarūnas yra Lietuvoje, kur dalyvauja Lietuvių išeivijos studentų stažuotių (LISS) programoje – jis šešias savaites dirbs Lietuvos radijuje ir televizijoje. Po to dar pasiliks Lietuvoje iki metų pabaigos, dirbs Kaune su žurnaliste, profesore Aukse Balčytienė. Šarūnas mielai sutiko pasidalinti savanoriavimo kelionės į Peru įspūdžiais.

– Priklausai organizacijai „Childreach International USA”. Kodėl ją pasirinkai?

– Dirbome su organizacija „Childreach International USA”, kuri šelpia mokyklų remonto projektus visame pasaulyje. Tai dar jauna organizacija ir turi mažai narių. Atrodo, kad joje lietuvių, išskyrus mane, daugiau ir nėra. „Childreach International USA” dirba kartu su organizacija iš Anglijos „Supporting Kids in Peru” (SKIP).

Kiekvienam mūsų universiteto skyriaus nariui per mokslo metus reikėjo surinkti 3,950 dolerių. Tie pinigai buvo skirti dalinai padengti mūsų kelionės į Peru išlaidoms. Man iš pradžių šitas *neapėjo* (nepatiko – Red.). Galvojau, „galėčiau pats nevažiuoti, paaukoti visus pinigus. Įdomu: net kai darai gerą darbą, vis tiek kyla visokių etinių klausimų: „Reikės skristi lėktuvu. Ar etiška? Juk skrydis daug kainuoja, lėktuvas naudoja degalus. Kai skrendu lėktuvu, aš remiu degalų pramonę. Ar tai gerai gamtai, pasauliui?” Kiekvieną dieną šitaip svarsčiau, bet vis dėlto nusprendžiau važiuoti. Aš manau, kad buvo verta. Po kelių dienų, nuvykęs į Peru, pajutau, kad mūsų buvimas ir fizinis darbas buvo ten iš tiesų reikalingas. Visai nepasijuto, kad mes esame geresni balti žmonės, atvažinę jų išgelbėti. Dirbome kartu, daug *atsiekėm* (Šarūno prašymu žodis nepakeistas).

– Ar anksčiau teko dalyvauti panašiuose projektuose?

– Aš dažnai keliauju po pasaulį, bet tokia kelionė man buvo pirma. Mano manymu, savanoriavimo kelionė yra geriausia kelionė. Man kartais per atostogas pasidaro nuobodu, nėra tikslo.

– Prieš mėnesį grįžai iš Peru, ką ten veikei?

– Trumpai papasakosiu, ką mes ten veikėme. Mūsų organizacija „Childreach International USA” dirbo kartu su kita organizacija iš Anglijos „Supporting Kids in Peru” (SKIP). SKIP yra įsteigusi tokį panašų į „Young Men’s Christian Association” (YMCA) centrą neturtingame rajone, netoli Trujillo, Peru. Tas rajonas vadinasi Porvenir. Žmonės ten gyvena dumblo nameliuose be stogų, be vandens, aplinkui – šiukšlės. SKIP centras vaikams yra tikras džiaugsmas. Jie gali ten nueiti po mokyklos ir saugiai pasportuoti, paskaityti, pažaisiti.

Peru mes atsikeldavome kiekvieną rytą 7 valandą, greitai pavalgydavome pusryčius ir keliaudavome į SKIP centrą, kur dirbdavome visą dieną. Pirmą savaitgalį mes ruošėme Porvenir mamoms motinos dienos šventę. Daugelis tų moterų augina savo vaikus vienos – neaišku, kur jų vyrai yra pabėgę. Jos kiekvieną dieną sunkiai dirba, imasi bet kokio darbo, kad tik galėtų išlaikyti savo namelį ir šeimyną. Taigi mes joms paruošėme šventę: iškepėme šviežių

ka mokėti 10–50 „soles” – tai yra 3–18 dolerių per metus. Mes tiek išleidžiame vienam sumuštinui, o daugumai Peru gyvenančių šeimų tai yra per brangu.

– Kokius įspūdžius parsivežei iš Peru?

– Kelionė buvo nepaprastai įspū-

Šarūnas su peruičiu vaiku. Fotografavo Julian.

vištų, pasamdėme muzikantus ir prižiūrėjome jų vaikus. Kvietėme jas šokti – nors buvo labai smagu, kartu buvo ir liūdna, kadangi jos nelabai mokėjo šokti. Matėme, kad jos labai norėjo linksmintis, bet tos moterys tikrai nėra pripratusios, kad jas kas nors lepintų.

Kitas penktas dienas praleidome dažydami SKIP centro klases, pertvarkydami jų biblioteką, tepdami antitermitinį laką ant visų medinių baldų – dirbome ten, kur reikėjo mūsų pagalbos. Buvo daug darbo, bet kiekvieną dieną turėjome progą pažaisiti su vaikais, o jie mus pralinksmino savo šypsenomis. „Profesor, profesor, uno mas!” – mergaitė prašydavo, kad aš ją vėl apkabinčiau, pasupčiau. Jie mus taip mylėjo. Vakare pagaliau turėdavome laiko atsipūsti, pailsėti. Laisvalaikis buvo ypatingai brangus ir smagus po dienos darbo; tikrai jautėsi, kad mes jų užsitarnavome.

Vieną dieną man teko mokyti anglų kalbos vietinėje mokykloje. Mokėme juos apie orą: „sunny, cloudy, rainy, windy, weather!” Tie vaikai mus taip mėgo ir dalyvavo pamokoje su begaliniu entuziazmu. Peru kasmet už vaiko mokslą mokykloje ten-

dinga, pamačiau, kaip žmonės gyvena kitose šalyse, ir daug naujo sužinojau apie save. Kartais tikrai yra sunku gyventi Amerikoje – mes tiek daug turime. Per daug. Mes tiek daug išteklių išeikvojame. Per daug. Kartais net pasidaro graudu – kiekvieną kartą, nusipirkęs sumuštinį, aš „suvalgau” kažkokio peruičio vaiko mokestį už mokslą.

– Ar planuojate ateityje dalyvauti panašiuose projektuose, gal yra kitokių idėjų planų?

– Mano gyvenimo tikslas yra didinti mūsų visų sąmoningumą, stiprinti mūsų ryšį su pasauliu per pasaką. Ateityje tikrai planuoju dalyvauti panašiuose projektuose, noriu toliau daryti gerus darbus ir juos įamžinti. Po kelionės susukau 12 minučių trukmės filmuką apie kelionę, jį galite rasti „YouTube”: „15 Kids Meeting Kids: A Peru Story”. Filmuota medžiaga gal tiksliai neatspindi, kokius mes gerus darbus darėme, bet perteikia bendrą kelionės nuotaiką. Daugiau gavosi toks atsiminimų montažas. Tai mano pirmas bandymas, kuriant ilgesnį filmą, bet vis tiek manau, kad neblogai išėjo. Jis yra HD, tad jei turite gerą kompiuterį, būtinai užsidėkite HD, kad gražiai atrodytų (video apačioje yra tokia girna, galite parinkti, kokios kokybės video norite matyti): <http://www.youtube.com/watch?v=5t3ybbh0qVU>

Jei turite klausimų, komentarų, idėjų ar dukrą, su kuria norite, kad apsiženyčiau, galite parašyti man žinutę el. paštu: sarunas.p.daugirdas@gmail.com

Labai noriu padėkoti visiems rėmėjams už paramą ir aukas, taip pat peruičiams šeiminiškams – už globą ir svetingumą, o vaikams – už jų šypsenas, kuriomis jie džiugino mus kiekvieną dieną.

Kalbino Loreta Timukienė

Aikštelė Porvenir rajone.

Šarūnas Daugirdas (viduryje) su kitais savanoriais iš Amerikos. Tolumoje matyti Porvenir rajonas.

SPORTAS

Paplūdimio tinklinio taurės varžybos Dariaus ir Girėno taurei laimėti

Beverly Shores, IN, liepos 15 d., sekmadienį, vykusiame lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno žygio 79-ųjų metinių minėjime pirmą kartą buvo surengtos ir paplūdimio tinklinio varžybos Dariaus ir Girėno taurei laimėti, kuriose susirungė net 8 komandos. Varžybas laimėjo Mindaugo Jankūno ir Nerijaus Makselio komanda, kuriai ir atiteko pagrindinė pereinamoji taurė, įsteigta Dariaus ir Girėno 79-ųjų metinių šventinio organizacinio komiteto.
Mindaugo Jankūno, Angelės Buinauskienės nuotr.

Įspūdingas D. Motiejūno pasirodymas

PAUL TRIUKAS

Kol vieni Lietuvos krepšininkai ruošiasi artėjančiai olimpiadai ir jau skaičiuoja paskutiniąsias dienas iki jos pradžios, o kiti atostogauja, Donatas Motiejūnas, prisijungęs prie „Houston Rockets” klubo, įspūdingai pasirodė NBA vasaros lygoje.

Las Vegas susitikus „Rockets” ir „Toronto Raptors” komandoms, pergalę 91:83 šventė „Rockets”. 21-erių metų lietuvis per 25 minutes pelnė 25 taškus, atkovojo 9 bei perėmė 2 kamuolius, atliko 2 rezultatyvius perdavimus bei užkirto vieną varžovų metimą. Motiejūnas taip pat itin taikliai puolė – jis pataikė 11 iš 13 metimų, iš kurių du buvo tritaškiai.

Po sėkmingo pasirodymo jį pagerė nemažai NBA legendų, tarp jų ir

Donatas Motiejūnas. AP nuotr.

buvęs vienas geriausių puolėjų Chris Webber. Primename, jog kitamet NBA lygoje žais trys lietuviai: Motiejūnas gins „Rockets” garbę, o Linas Kleiza ir Jonas Valančiūnas – „Raptors”.

K. Kemzūra treniruos „Asseco Prokom”

PAUL TRIUKAS

Nuo kito sezono pradžios Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės treneris 42-ųjų metų Kęstutis Kemzūra stos prie Lenkijos čempionų – Gdynės „Asseco Prokom” – klubo vairo.

Keturis sezonus Tomo Pačeso

treniruojama komanda naujuoju treneriu nusprendė paskirti kitą lietuvį. Kemzūra dabar vadovauja tik Lietuvos rinktinei ir jokiame klubui nedirba. Paskutinį kartą prie klubo komandos vairo jis stovėjo pernai Rusijoje, kur treniravo Krasnodaro „Lokomotiv”.

Kauno „Žalgiris” turi naują trenerį

PAUL TRIUKAS

Praėjusios savaitės pradžioje su Kauno „Žalgiriu” vienerių metų sutartį pasirašė naujasis komandos vyriausiasis treneris Joan Plaza.

Treneris iš Ispanijos karjerą krepšinio pasaulyje pradėjo, kai su broliais atidarė krepšinio mokyklą „EB Betsaida”. Paskui jis sutiko dirbti Badalonos „Joventut” treneriu. Dar pirmajame sezone jis nuvedė savo klubą iki Ispanijos 20-mečių čempionato. Po kelių metų jis buvo pakviestas prisidėti prie Madrido „Real” trenerių, tapdamas padėjėju. Po kelių sezonų buvo paaugštintas iki vyriausiojo trenerio. Netrukus buvo paskelb-

tas tiek ACB lygos, tiek ULEB taurės geriausiu metų treneriu.

2009 m. Plaza tapo Ispanijos ACB lygos autsaiderių Sevilijos „Cajasol” vyriausiuoju treneriu. Pradėjęs jam darbi Sevilijos komandoje, pirmą kartą po 10 metų „Cajasol” prasibrovė į ACB lygos atkrintamąsias varžybas. Antraisiais jo vadovaujamais metais jo komanda užėmė net antrąją vietą Europos taurės čempionate. Šiame sezone „Cajasol” ACB lygoje pasitraukė po ketvirtfinalio, o Ispanijos taurės varžybose nukeliavo iki pusfinalio.

Šiame sezone Plaza stengsis sugrąžinti „Žalgiriui” šlovę Europoje.

Roger Federer – geriausias

PAUL TRIUKAS

Praėjusią savaitę laimėjęs „Wimbledon”, šią savaitę Roger Federer pasiekė naujas aukštumas – jis jau 287 savaites užima pirmąją vietą ATP lentelėje.

30-ties metų šveicaras po trečiojo šio sezono didžiojo kirčio turnyro sugrįžo į pirmąją vietą ir iškart susilygino, o šią savaitę – jau pagerino buvusį Pete Sampras laimėjimą – 286 savaitės lentelės viršūnėje.

Jau seniai Federer yra laikomas

geriausiu visų laikų tenisininku, kai kurie sporto specialistai jį laiko vienu geriausiu visų laikų sportininku. Prieš metus vykusioje apklausoje, skirtoje sužinoti patikimiausią ir gerbiausią pasaulio žmogų, Federer buvo net antroje vietoje, jį aplenkė tik Nelson Mandela.

Laimėjęs itin daug – net 17 didžiojo kirčio turnyrų, Federer dar nebaigia karjeros. Dviejų vaikų tėvas prieš akis dar turi daugybę pergalių ir pasiekimų.

RJK

solutions

saving you money
on energy and telecom

630.217.9735

rjksolutionsinc.net

contact bob kasarskis for your solution

„Mano gyvenimas perregimai matomas iš kūrybos“

Juditos Vaičiūnaitės 75-metį minint

LAIMA APANAIVIČIENĖ

Kaip greitai bėga laikas. Atrodo dar taip neseniai bėgdavau į poetės Juditos Vaičiūnaitės poezijos vakarus, dar taip neseniai kviesdavomės ją į mokyklą, kurioje dirbau, kad poetė paskaitytų mokiniams savo poeziją... Dar galėjo gyventi, galėjo rašyti, tačiau Aukščiausiojo buvo sumanyta kitaip. Š. m. liepos 12 d. savo 75-metį galėjusi švęsti poetė jau 11 metų guli Aukštajame kalnelyje.

Poetė Judita Vaičiūnaitė savo jaunystės mieste Kaune Gedimino gatvėje prie namo, kuriame gyveno.
Romualdo Rakausko nuotr.

Nuoširdi, šilta Judita niekada neatsisakydavo atvykti į mūsų mokyklą, pasikalbėti su mokiniais, supažindinti juos su savo kūryba. Kartais ji stebėdavosi, iš kur mokiniai žino jos poeziją. Mes tą paslaptį žinojome – mokykloje lietuvių kalbą dėstė jos buvęs bendrakursis Algimantas Augulis. Maištininkas ir miesto vaikas, kaip ir Judita, deklamuodavo mokiniams jos eiles, mokė suprasti metaforas. Ir jeigu dabar suaugę mokiniai žino šios poetės kūrybą, tai didelis ir buvusio jų mokytojo nuopelnas. Jis kruopščiai juos ruošdavo tiems susitikimams – mokiniai ne tik perskaitydavo jo parinktas poetės eiles, klasėje jie nagrinėdavo jos eilėraščius, mokytojas stengėsi išmokyti mokinius atpažinti laisvą šios poetės kalbėjimo srautą, vidinę būseną. Įdomiausia tai, kad tais laikais ši poetė net nebuvo įtraukta į mokyklinę programą, tačiau mokytojas jau tada suprato, kad Vaičiūnaitė – neeilinė poetė ir asmenybė.

Taip, dabar mes žiname ir skaitome apie ją: „Judita Vaičiūnaitė – viena didžiausių XX amžiaus antrosios pusės poezijos kūrėjų“. Bet tada, beveik prieš 40 metų, ji dar buvo tik poetė, dirbusi „Literatūroje ir mene“, „Kalba Vilnius“, „Naujojo dieno vidžio“ redakcijose. Dabar žiname, kad ji – „Poezijos pavasario“ laureatė, DLK Gedimino ordininkė, kad išleido beveik 20 eilėraščių rinkinių, parašė poezijos, pasakų vaikams, kad 1986 m. apdovanota Valstybine premija už rinkinį „Nemigos aitvaras“ (1985), 1996 m. apdovanota Baltijos Asamblėjos premija už poezijos rinkinį „Žemynos vainikai“. Bet tada, kai mokytojas supažindindavo savo mo-

kinius su savo bendrakursės poezija, to dar nežinojome.

Vaičiūnaitė buvo kitokia nei kiti poetai – ji rašė apie miestą. Jos vaikystėje nebuvo kaimo. Gimusi ir augusi Kaune, žymaus gydytojo ir slaugytojos šeimoje, ji savąjį pasaulį kūrė ant miesto asfalto. Net į svečius ji važiuodavo ne į kaimą, kaip kiti vaikai, o į miestą – į Vilnių, kur gyveno jos dėdė poetas ir dramaturgas Petras Vaičiūnas ir kitas tėvo brolis, Dominikonų bažnyčios klebonas Juozas Vaičiūnas, be galo mylėjęs meną. Vilnius, kuriame poetė gyveno nuo 17 metų, tapo jos miestu. Ji mylėjo jį, skersai išilgai buvo išvaikščiojusi siauras jo gatveles, buvo išnarpliojusi ne vieną šio miesto istoriją, žavėjosi šio miesto architektūra, senamiesčiu, kuriame ir pati gyveno.

Miesto pasaulis J. Vaičiūnaitei toks pats jaukus ir poetiškas, kaip kitiems poetams kaimas. „Mane, kaip vilnietę, labai žavi krikščioniškasis menas dailė, muzika. Vilniaus bažnyčios man atrodo tikras stebuklas“, – yra sakiusi viename pokalbyje poetė. Poetinių J. Vaičiūnaitės braižų formavo ne tik miesto asfaltas, bet ir perskaityta žymių ar mažiau žymių poetų kūryba, prozos knygos, menas. Vaikystėje būsimoji poetė lankė muzikos mokyklą, vaizduotę žadindavo įvairūs koncertai, ji puikiai piešė.

Eilėraščius pradėjo rašyti būdama vienuolikos. Atrodė, kad nebuvo jokio klausimo, ką studijuoti – lituanistiką. Tiesa, studijomis Vilniaus universitete, kurį baigė 1959 m., ji nusivylė, tačiau ten sutiko savo gerus draugus – bendrakursius Aušrą Sluckaitę ir Tomą Venclovą.

Pirmasis poezijos rinkinys „Pavasario akvarelės“ dienos šviesą išvydo 1960 m.

Humanitarinių mokslų daktarė Gintarė Bernotienė poetę, dažniausiai rašiusią naktimis, įvardija kaip miesto dvasios ir kolorito reiškėją, o kita humanitarinių mokslų daktarė Donata Mitaitė savo straipsnyje apie J. Vaičiūnaitę apibendrina, jog lyrikė „viena pirmųjų lietuvių poezijoje natūraliai priėmė miesto kultūros pasaulį“.

Pati poetė kažkada yra sakiusi, jog kitokia jos poezija būti ir negalėjusi, mat „iš mamos pusės esu trečia karta nuo žagrės; kaimas mane baido, kaimiečių kultūra man svetima. Be to, juk aš nuo pat vaikystės esu tikra miestietė. Gimiau ir augau Kaune. Triaukščiame name, su apaugusia vijokliais siena, gyvenau tol, kol baigiau vidurinę mokyklą. Žaisdavau gatvėse ir svetimuose kiemuose – kartu su daugybe kitų vaikų“ (Pokalbis su Jonu Jakštu Lietuvos radijo studijoje įrašytas 1989-ųjų pavasarį ir spausdintas „Literatūroje ir mene“).

Kaip ir daugelis poetų savo eilėraščius Vaičiūnaitė skaitydavo prastai. Tačiau skaityti juos patikėdavo ne kiekvienam aktoriui. Kartą Juditos paklausiau, kodėl savo poeziją ji dažniausiai patiki skaityti aktorei Gražinai Urbonaitei. „Kai klausausi kaip skaito mano eilėraščius kiti aktoriai, negirdžiu savęs, savo vidinio balso, o Gražina skaito taip, kaip aš jaučiu, kaip aš suprantu“, – atsakė man tada ji. O gal G. Urbonaitei pajausti Juditos poeziją padėjo tai, kad jos buvo geros draugės, kartu išvaikščiojusios Vilnių: „...O dabar

pasivaikščiokim kartu, kaip tom vasarom, kai buvom jaunos, kai mažai turėjom pinigų ir išvažiuoti kur nors atostogauti nebuvo galimybės. Gėrėm juodą pigią kavą, valgėm ‘keksiukus’ su razinom ir ištisom dienom vaikščiojom po Vilniaus senamiestį, landžiojom po senus (Tu sakydavai – ‘itališkus’) kiemelius, apžiūrinėjom užkaltais langais bažnyčias. Pasilypėjusios net bandydavom pro plyšį pažvelgti vidun... Kartą Tu, stovėdama Moniuškos skverelyje ir žiūrėdama į nebylią Šv. Kotrynos bažnyčią, pasakei, kad ji panaši į vienišą, bėdos ištiktą, nepaprasto grožio ir išminties aristokratę, patekusią būkų kvailių apsuptin...” (Gražina Maira Urbonaitė. www.lnb.lt 2012 m. liepos 10 d.)

Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka šviesaus atminimo rašytojos atminimui paruošė virtualią parodą „Judita Vaičiūnaitė: ... gal dar plauksi laike – juk lyg Mėnuo keities“, kurią siūlau aplankyti ir mūsų skaitytojams.

Paroda (ją rasite apsilankę internetiniame tinklalapyje adresu www.lnb.lt/lt) prasideda poetės žodžiais: „Jeigu iš naujo gyvenčiau, vis tiek arba rašyčiau, arba būčiau kur nors arti literatūros. <...> To, ką parašiau ir išleidau, nebepakeisiu ir nebeišbrauksi. Šiaip ar taip, didžiąją dalį rašiau nemeluodama ir mano gyvenimas perregimai matomas iš kūrybos. <...>

Virtualią parodą parengė Nacionalinės bibliotekos Ryšių su visuomene skyriaus vyr. bibliotekininkas Darius Gudelis.

Minint poetės gimtadienį siūlau paskaityti keletą poetės eilėraščių.

Šerkšnas

Geležinkelio blizgantys bėgiai,
apšerkšniję pernykščiai žolynai,
apšarmojusios smilgos prie sankasos, –
tau atrodo, kad akys apanka
nuo suspindusio sniego, tolyn
geležinkelio blizgantys bėgiai,
jau užšalusio siauro upelio
ledinuotas vingiavimas slėny,
ir nuo gruodo aštresnė uoslė,
užspringsti jo skeveldra rupia,
geležinkelio blizgantys bėgiai,
tavo nerimo metų jau pusšimtis,
saulės blyksniams ant sniego dar žaidžiant,
apšerkšniję plonyčiai beržai,
sidabruotos nežemiškos pušys,
geležinkelio blizgantys bėgiai,
geležinkelio bėgiai.....

Troleibusų stotelės

Išblyškus mergaitė
su puokšte taip kvepiančių lyjant narcizų –
gyvenimo, stūksančių nugarų stumdomas vaikas,
narsi
juodoj troleibusų spūsty,
kai širdis ima plakt lyg patrakusi,
o laikas kaip rūkas,
kaip temstantis miestas
tuoj taps neįmatomas,
kai visa jau bus praeitis,
o tačiau nepajusi, jog gaila,
lyg muzika tau nuskambės
tie trumpi pavadinimai:
..... Trakų
..... Reformatų
..... Jogailos.
„Seno paveikslo šviesa“ – Vilnius: „Vaga“, 1998.

Kiemas su arkadomis

Paskui bus vėl pavasaris.
Ir sniegas vėl sutirps
kaip klavesino garsas,
ir purvinas kiemų galerijas
pripildys rūkas –
mėlynas ir salsvas,
ir nudažys padžiautas paklodes...
Tas vienas vakaras.
Tas vienas kartas.
Paskui nubluks kaip rašalo dėmė
ant paliktų stalų,
kaip renesansas...
Ir vėl kitaip pasikartos
šiaurietiškos,
lengvu ledu aptrauktos arkos.
Ir bus itališkas pajuodęs kiemas
panašus į mažą tuščią salę.
Ir prievartėj girdėsi tuos,
kurių seniai nėra –
tuos kiemsargius ir arklus...
Kažkur arbatą gers...
Arkados prieblandoj nubrėš
simetriją ir saulę...
„Gatvės laivas“ – Vilnius: „Vyturys“, 1991.

APŽVALGOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Irena Vaišvilaitė: „Santykiai su Šventuoju Sostu – ne visiškai išnaudojamos galimybės“

Liepos 10 d. skiriamuosius raštus iš Lietuvos prezidentės priėmė naujai paskirtoji nepaprastoji ir įgaliotoji ambasadorė prie Šventojo Sosto **Irena Vaišvilaitė**. Ji pakeis nuo 2008 m. šias pareigas Vatikane ėjusį ambasadorių Vytautą Ališauską. Kredencialų įteikimo proga Prezidentūra išplatino pranešimą, kuriame teigiama, jog Lietuvą ir Vatikaną sieja ilgi istoriniai ir diplomatiniai ryšiai, todėl svarbu toliau stiprinti dialogą bei bendradarbiavimą su šia šalimi. „Prisimindama 2010 m. Vatikane įvykusį apsilankymą, prezidentė dar kartą perdavė kvietimą popiežiui Benediktui XVI apsilankyti Lietuvoje jam patogiu laiku“, – rašoma prezidentės spaudos tarnybos pranešime. Pernai minėjome Lietuvos ir Vatikano diplomatinių santykių atnaujinimo 20-mečį, tačiau būtina pabrėžti, kad Vatikanas buvo viena iš valstybių, niekada nepripažinusių Lietuvos okupacijos 1940 m., tad Lietuva išlaikė savo atstovybę Romoje iki Nepriklausomybės atgavimo.

I. Vaišvilaitė dalijasi mintimis apie tolesnį Lietuvos ir Vatikano santykių plėtojimą.

– **Kaip sutikote žinią apie paskyrimą atstovauti Lietuvai Vatikane?**

– Jaučiuosi priėmusi didelės atsakomybės reikalaujančias pareigas. Pasiūlymas man buvo neplanuotas, – tiesa, malonus, bet labai įpareigojantis, reikalaujantis pakeisti gyvenimą. Jau buvau gana patogiai nusėdusi čia, Vilniuje, ir neplanavau niekur iš Lietuvos judėti, tačiau teks išvykti, ir tai – nors ir laikinas, yra vis dėlto nemenkas pokytis.

Antras dalykas – tai grįžimas į valstybės tarnybą su visu tuo, ką tai apima. Ambasadorius, kaip ir kiekvienas kitas valstybės tarnautojas, yra valstybinės mašinos dalis, vykdo tai, ką planuoja valstybės vadovai. Šiuo atveju užsienio politiką formuoja prezidentė, paskui – Užsienio reikalų ministerija, Seimas ir Vyriausybė.

Tokia vieta, kaip ambasada prie Šventojo Sosto, labiausiai įpareigoja plėtoti tarpvalstybinius santykius. Tad darbas labai priklausys nuo to, kaip savo santykius su Vatikanu nori brėžti Lietuvos valstybė. Kol kas mūsų santykiai iš dalies yra protokoliniai. Valstybė turi sutartis su Šventuoju Sostu, kol jos veikiančios, įgyvendinamos, ambasadoriui daug rūpintis netenka.

– **Gal galite trumpai priminti, kas apibrėžiama sutartyse?**

– Sutartys apibrėžia Bažnyčios veikimą trijose specifinėse srityse. Pirmiausia – sielovada ligoninėse, kariuomenėse ir įkalinimo vietose. Tai susiję ir su finansiniais klausimais. Sutartys aptaria kapelionų statusą, jų teises ir pareigas.

Sutartyse kalbama ir apie Bažnyčios teises švietimo srityje: apie katalikiškų švietimo įstaigų valstybinį pripažinimą ir apie tikybos dėstymą mokyklose.

Trečias dalykas yra paveldas. Valstybė pripažįsta, jog Bažnyčios

rankose yra svarbi nacionalinio paveldo dalis, kad Bažnyčia bei valstybė bendradarbiauja, puoselėdamos ją.

Sutartyse apibrėžtas Bažnyčios nuosavybės grąžinimas šiuo metu beveik baigiamas. Kadaise tai buvo labai svarbus dalykas.

Visi sutarčių punktai gana harmoningai susiję su kitais Lietuvos įstatymais, žinoma, kai kuriuos reikėjo šiek tiek taisyti. Iš esmės visos šios sutartys yra bendradarbiavimo sutartys, apibrėžiančios abiejų šalių teises ir pareigas.

– **Pradėdamas kadenciją, dabartinis ambasadorius V. Ališauskas teigė, kad Lietuvos ir Vatikano dvišaliai santykiai dar gana menkai plėtojami. Kokios galimybės, Jūsų manymu, dar neišnaudotos?**

– Manau, kad galimybių dar tikrai yra. Lietuva ligi šiol į Šventąjį

Meno istorijos ir Bažnyčios istorijos daktaro laipsnius turinti I. Vaišvilaitė nėra naujokė valstybės tarnyboje – ji buvo prezidento Valdo Adamkaus kultūros patarėja. Pastaruoju metu dirbo Europos humanitarinio universiteto (EHU) administracijos ir infrastruktūros reikalų prorektore.

Sostą žiūrėjo tik kaip į Katalikų Bažnyčią, dažnai pamiršdama, kad Vatikanas yra ir valstybė, tarptautinės politikos veikėja. Šventasis Sostas itin plačiai veikia tarptautiniuose politiniuose tinkluose. Turi ištis platų dvišalių ryšių tinklą – prie Šventojo Sosto akredituota per 170 ambasadų, panašiai kaip Junginės Tautos ar JAV – tai yra didieji diplomatiniai centrai. Tai reiškia, kad šioje vietoje yra itin didelė tiek informacijos skleidimo, tiek ir gavimo, daugiašalių projektų galimybė.

– **Kokie konkretūs darbai laukia Jūsų kadencijos pradžioje?**

– Artimiausi darbai, be abejonės, bus susiję su Lietuvos pirmininkavimu Europos Sąjungoje. Beje, tais pačiais metais minėsime ir Žemaitijos krikšto jubiliejų, reikšmingą datą Europos formavimosi kontekste, be abejo, svarbią ir Bažnyčiai. Lietuvos atstovybei teks atlikti koordinacinę ir informacinę funkciją – išnaudosi me progą pateikti informacijos apie šalį.

Paprastai pirmininkaujanti šalis vadovauja ir diplomatiniam tinkle europietiskai bendrijai. Tad Lietuva turės galimybę nuolat pristatyti savo šalį ES ambasadorių susitikimuose.

Reprezentacinė programa dar derinama, tačiau jau sumanyta surengti, pavyzdžiui, porą parodų.

Kas mėnesį vykstantys diplomatų susitikimai suteikia įvairių galimybių, pavyzdžiui, tartis dėl mums svarbių transporto projektų ir pan. Žinomumo mums, kaip mažai valstybei, niekada nebus per daug.

Kita vertus, valstybės prestižas neretai priklauso nuo to, kaip veiksmingai jos atstovai sugeba dirbti tokią tinklinę darbą.

Tad šiuo atveju, manau, Lietuvos ambasadorius turėjo omenyje tai, jog Lietuvos santykiai su Šventuoju Sostu buvo labiau reprezentaciniai, bet kad jie gali būti labiau susieti su Lietuvos užsienio politikos tikslais.

– **Kokius lūkesčius santykiuose su Vatikanu puoselėja Lietuva? Kokia šių dvišalių santykių reikšmė mūsų valstybei?**

stovybė tapo ambasada, aukštesnio rango institucija. Popiežiaus Jono XXIII valdymo metu tikriausiai dėl kompromiso su sovietais ambasados statusas buvo pažemintas iki atstovybės. Kai atstovybė sugrįžo į ambasados lygį, į Vatikaną atvyko Kazys Lozoraitis, santykiai plėtojosi normaliai.

Pirmiausia, žinoma, buvo imtasi sudaryti sutartis dėl Katalikų Bažnyčios padėties Lietuvoje. Nesakyčiau, kad galima kalbėti apie ypatingą požiūrį į konkrečią atstovybę. Lietuvos santykiai su Vatikanu stabiliai geri.

– **Tradiciskai Lietuva laikoma katalikiška šalimi, nors tiek kultūrinė, tiek politinė mūsų viešojo erdvė dažniausiai yra itin sekuliari. Tačiau Lietuva parėmė Italiją garsiojoje byloje dėl teisės kabinti kryžius mokyklose. Ar Vatikano akimis Lietuva patenka į tradiciškai katalikiškomis laikomų kraštų skaičių?**

– Su Vatikanu santykius turi, pavyzdžiui, ir Iranas – šis faktas jokių būdu neapibrėžia šalies katalikiškumo. Kaip minėjau, pirmiausia tai – tarpvalstybiniai santykiai. Viena dalis tų santykių yra sutartys, ir šiuo atveju mes elgiamės kaip nekatalikiška valstybė, nes kai kurios tokias sutartis turinčios šalys tikrai nėra katalikų daugumos valstybės.

Sakyčiau, kad katalikiškos valstybės samprata nebeegzistuoja. Yra dar katalikiškos monarchijos, jos gal galėtų būtų vienintelis kriterijus. Tokios šalys kaip Belgija ir Ispanija, turinčios ilgą monarchijos tradiciją, turi ypatingus santykius su Šventuoju Sostu ir iki šiol išlieka tam tikros privilegijos katalikų monarchams.

Kalbant apie respublikoniškos santvarkos valstybes, turbūt negalėtume įvardyti nė vienos „katalikiškos“ valstybės. Pavyzdžiui, tradiciškai tokia laikyta Airija visai neseniai atšaukė savo ambasadorių iš Šventojo Sosto. Katalikiškumas, sakyčiau, yra labai labilus dėmuo. Žinoma, atšaukimas buvo politinis veiksmas, susijęs su lytinio piktnaudžiavimo skandalu, ir kurio turinys praktiškai reiškia: „Šventasis Sostas atsakingas už tai, kas vyko Airijoje.“ Tai sudėtingas klausimas, kurio dabar nemanau aptarti.

Bet kuriuo atveju, kalbant apie demokratinės sandaros valstybę, apie respublikas, praktikuojančių katalikų arba registruotų katalikų skaičius ir jų aktyvumas šalyje yra rodiklis, į kurį politikai visada atsižvelgia. Tai gali daryti įtaką vienai ar kitai pusei: kaip katalikai yra atstovaujami, kaip jie sugeba pasiekti savo tikslų vidaus politikoje – šiek tiek tai gali veikti ir tarptautinę politiką. Tačiau, sakyčiau, vis tiek tai daugiau vidaus politikos reikalas.

Ta pati statistika teigia, nors dar neturime naujausių duomenų, kad absoliuti Lietuvos piliečių dauguma laiko save katalikais – tai jau yra indikatorius. Žinoma, tai – vienas indikatorius, visa kita priklauso nuo politikų požiūrio.

Kalbino Saulena Žiugždaitė
Bernardinai.lt

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Vilnius (JAV ambasados Lietuvoje info) – Liepos 12 d. JAV ambasadorė Anne E. Derse surengė priėmimą, skirtą populiarinti jos pačios inicijuotą moksleivių mainų programą ExCEL. Ambasadorės rezidencijoje susirinko ExCEL programoje dalyvavę ir dar dalyvaujantys moksleiviai bei jų šeimos. Priėmime taip pat dalyvavo ministras pirmininkas Andrius Kubilius, Švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius ir kiti politikos bei verslo atstovai. ELTA nuotr.

Neleista registruoti D. Kuolio partijos

Vilnius (Delfi.lt) – Teisingumo ministerija neleido registruoti „Lietuvos sąrašo“ partijos, kurią steigia visuomenininkas Darius Kuolys su bendražygiais. Ministerijai užkliuvo partijos įstatai, esą prieštaraujantys Civiliniam kodeksui.

Teisingumo ministerijai užkliuvo „Lietuvos kelio“ įstatų punktas, kuriame numatyta, kad 1,000 litų viršijančioms išlaidoms būtinas partijos tarybos išankstinis sutikimas. Kaip teigė teisingumo ministro patarėja Vaida Vincevičiūtė, buvo ir daugiau pastabų dėl „Lietuvos sąrašo“ steigimo dokumentų, tačiau nuostata dėl partijos išlaidų ministerijai užkliuvo labiausiai.

Pats „Lietuvos sąrašo“ vadovas D. Kuolys teigė esąs pasipiktinęs dėl Teisingumo ministerijos elgesio. Esą jos buvo prašyta partijai pranešti apie galimus neatitikimus dokumentuose, bet „Lietuvos sąrašas“ apie tai sužinojo tik iš žiniasklaidos. Tokie politiko nusiskundimai nustebino Teisingumo ministeriją.

„Mes visuomet tą pačią dieną pranešame ir partijai, ir žiniasklaidai“, – sakė ministro patarėja V. Vincevičiūtė.

„Lietuvos sąrašas“ dar turi laiko antram bandymui įregistruoti partiją. D. Kuolys su šalininkais dokumentus turi susitvarkyti iki rugpjūčio 9 d.

Mirė įtakingiausias pasaulyje rabinas litvakas

Telavivas (ELTA) – Liepos 18 d. Jeruzalėje mirė ir buvo palaidotas įtakingiausias pasaulyje ultradoksų rabinas JYosef Shalom Elyashiv, kuriam balandį sukako 102 metai.

Šiauliuose gimęs rabinas Elyashiv nuo 2001 m. vadovavo Torų išminčių tarybai, aukščiausiai ultraortodoksų žydų aškenazių institucijai. Jį laidojant dalyvavo dešimtys tūkstančių žmonių. Rabinas Elyashiv neoficialiai laikytas iškiliausiu ortodoksų litvakų vadovu tiek Izraelyje, tiek ir visame pasaulyje. Be to, daug žydų aškenazių jį laikė didžiausiu šiuolaikiniu religinės žydų teisės žinovu.

Rabinas Elyashiv priimdavo itin reikšmingus su religine žydų teise susijusius sprendimus, pavyzdžiui, kas laikoma žydu arba ar gali žydai aukoti savo organus. Jis taip pat nusprendė, kas bus paskirtas Jeruzalės meru arba kas taps vyriausioju Izraelio žydų aškenazių rabinu.

Aškenaziai ir jų palikuonys gyvena Vokietijoje ir kalbėjo jidiš, dabar jie sudaro apie pusę Izraelio žydų gyventojų. Pasak žiniasklaidos, „vieno paskutiniųjų milžinų mirtis“ gali reikšti, kad ultraortodoksų bendruomenė gali susiskaidyti ir nebeturėti vienos centralizuotos vadovybės.

Premjerą pavaduos ūkio ir energetikos ministrai

Vilnius (BNS) – Kitą savaitę atostogas pradedantį premjerą Andrių Kubilių pavaduos energetikos ir ūkio ministrai. Ūkio ministras Rimantas Žylius Vyriausybės vadovą pavaduos kitą savaitę, o energetikos ministras Arvydas Sekmokas – nuo liepos 28 iki rugpjūčio 14 dienos.

Premjeras atostogaus nuo liepos 23 iki rugpjūčio 14 d., į darbą grįš rugpjūčio 16 d. A. Kubilius sakė, jog atostogaudamas savaitę ketina praleisti dviračių žygyje, po to kelias dienas plaukios baidarėmis Dzūkijos upėmis.

Rugpjūčio 4-5 d. premjeras trumpam nutrauks atostogas ir vyks į

Londoną, kur stebės olimpinės žaidynes. Vyriausybės posėdžiai premjero atostogų metu nevyks.

JAV nutraukė Pentagono sutartis su Rusijos ginklų eksportuotoja

Washington, DC (BNS) – JAV Kongresas liepos 19 d. priėmė įstatymo projektą, kuriuo nutraukiamos Pentagono ir Rusijos ginklų eksportuotojos „Rosoboronexport“ sutartys dėl „despotiško Sirijos režimo aprūpinimo ginklais“.

„JAV vyriausybei nepriimtina dirbti su bendrove, kuri tiekia ginklus despotiškam Sirijos režimui, – teigė įstatymo projektą pateikęs Kongreso narys demokratas Jim Moran. – JAV netoleruoja nekaltų vyrų, moterų ir vaikų žudymo. Sutartys su ‘Rosoboronexport’ prieštarauja mū-

sų šalies išipareigojimams laisvės ir demokratijos principams.“

Remiantis JAV Kongreso pranešimu, „Rosoboronexport“ praėjusiais metais aprūpino Siriją ginklais, tarp jų – minosvaidžiais, snaiperių šautuvais, amunicija ir puolimo sraigtasparniais, kurie galėjo būti naudojami civilių žudymui, už beveik 1 mlrd. JAV dolerių.

Pagal šį įstatymą JAV su Rusija nutraukia 171 mln. JAV dol. vertės sutartį, pagal kurią Washington būtų išgijęs dešimt „Mi-17“ puolimo sraigtasparnių.

JAV įspėja apie Irano gudravimus

Washington, DC (BNS) – JAV įspėjo laivybos pramonę, jog Irano laivai naudojami kitų šalių vėliavomis, kad apeitų Vakarų įvestus apribojimus. JAV įspėjo uostų vadovybes įsitikinti, ar laivų registracijos dokumentai nesuklastoti, o vėliavos – tos šalies.

Siera Leonė yra viena paskutinių valstybių, kuri atsiėmė savo vėliavą iš valstybinei bendrovei „Irano Islamo Respublikos laivybos linijos“ (Islamic Republic of Iran Shipping Lines), kuri įtraukta į JAV juodąją są-

rašą, priklausančio laivo.

JAV ir Europos Sąjunga (ES) taiko griežtus apribojimus Iranui, tikėdamosi, kad tai padės įtikinti Teheraną atsisakyti branduolinės programos, kuria siekiama sukurti branduolinius ginklus.

JAV apribojimai lėmė, kad Irano didžiosios prekybos partnerės sumažino Teherano žaliavinės naftos importus. Be kita ko, nuo liepos 1 d. įsigaliojo ES įvestas Irano naftos embargas.

Kipre sulaikytas programišius iš Rusijos

Washington, DC (BNS) – Kipre sulaikytas 25 metų Rusijos pilietis, įtariamas kibernetinių išpuolių vykdymu prieš Seattle šikūrusią interneto svetainę „amazon.com“ ir kitus JAV tinklalapius.

Seattle didžioji komisija 2011 m. gegužę apkaltino Dmitrij Zubach „sąmokslu, kuriuo apgalvotai be leidimo buvo siekiama padaryti žalą saugomam kompiuteriui“ ir kitoje byloje „pavogtų kreditinių kortelių nume-

rių laikymu“. Anot JAV valdžios, D. Zubach ir jo bendras Sergej Logašov įvykdė du išpuolius prieš „amazon.com“ 2008 m. birželį. Per šiuos išpuolius apkrautos tinklalapio serverių sistemos buvo išjungtos. Įtariamieji surengė panašius išpuolius prieš „ebay.com“ ir „priceline.com“. Abiem įtariamiesiems pateikti kaltinimai dėl nelegalaus daugiau nei 28,000 kreditinių kortelių numerių pasisavinimo ir laikymo.

SPORTAS

Londonas (ELTA) – Londono olimpinėse žaidynėse Lietuvai galės atstovauti ne 63 sportininkai, o vienu mažiau. Tai paaiškėjo po Lietuvos olimpinės rinktinės akreditavimo Londone.

Kadangi olimpinės rinktinės sąraše buvusios dviratininkės Rasos Leleivytės sportinė veikla buvo sustabdyta dėl teigiamo dopingo testo, tai atsarginė sportininkė jos pakeisti nebegali. Į Londono olimpinių žaidynių dviračių plento grupines ir atskiro starto lenktynes Lietuva turėjo teisę deleguoti vieną sportininkę.

Kiek anksčiau Lietuva prarado ir vienintelę turėtą vietą olimpinių žaidynių sunkiosios atletikos varžy-

bose, nes dėl dopingo vartojimo įkliuvo Aurimas Didžbalis, kurio Europos čempionate pelnyti olimpinio vertinimo taškai buvo užtikrinę Lietuvai taip pat vieną olimpinį kelią.

Londono olimpinėse žaidynėse, kurios vyks liepos 27–rugsėjo 12 d., Lietuvai galės atstovauti 50 individualių sporto šakų atstovų ir 12 krepšininkų. Trijuose olimpinuose kaimeliuose – pagrindiniame, buriavimo ir irklavimo – Lietuvos olimpinė misija turi 108 vietas. Žaidynių atidarymo parade galės dalyvauti visi sportininkai ir po vieną sporto šakos atstovą bei du misijos vadovai. Liepos 24 d. olimpiniam kaimelyje bus iškilmingai pakelta Lietuvos vėliava.

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAI

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
262-948-6990

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

LIETUVIŠKI**„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“**

puiki slauga,
žemos kainos

Tel. 708-207-5023

PASLAUGOS

Century 21
Accent Realty

10200 S.
Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail: astykuny@aol.com

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių
nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir
priemiesčiuose.

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

**SIŪLOME 10%
METINIŲ PALŪKANŲ**

Jūsų investicija yra apsaugota
Nekilnojamu Turtu.
**Investuojate ne daugiau kaip
65–70 proc. visos turto vertės**
Ilgametė patirtis ir daug laimingų klientų.
Dėl smulkesnės informacijos skambinkite
tel. 630-965-6608

Rito's Coffee

- Skanus naminis maistas.
- Šiltas aptarnavimas.
- Wi-Fi internetas.
- Vaikų žaidimų kambarys.
- Banketinė salė 50-čiai svečių.

Tel. 708-424-1555
www.ritoscoffee.com
**4116 Southwest Highway,
Hometown, IL 60456**

(87th St. ir Southwest Highway kampas)

PARDUODA

Autorius parduoda knygą,
20 puslapių, „**Mr. Kugelis**“
anglų k. Daug receptų kuge-
lio, vėdary, cepelinų ir kitų
patiekalų iš bulvių. Kaina \$7.
Tel. 773-735-4722

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruo-
šos darbininkėms.

Galima gyventi kartu arba atvykti
į darbą ir išvykti.

Kreiptis:
ALL CARE

Employment Agency

Tel. 773-736-7900

**Dėmesio! Maironio lituanistinei
mokyklai Lemonte** šeštadieninei
pamainai reikalingi: pradinės mo-
kyklos mokytojai, istorijos mokyto-
jas. Penktadieninei pamainai – lietu-
vių literatūros, istorijos, visuomenės
mokslo mokytojai. Dėl smulkesnės
informacijos prašome skambinti di-
rektorei Godai Misiūnienei tel.
630-257-0888. Jūs labai reikalingi
puoselėjant lietuvybę!

**Supervisor needed
for a cleaning company
at O'Hare Chicago.**

Must have Janitorial/Supervisory
Exp., All documents, IL Drivers
License + English.
\$37K+Benefits.
Please send your resume to
prodirect@gmail.com
Or fax 1-630-355-2455

Driver/Helper, O'Hare,

\$13/h

Must be 24 or older.

Please contact Mark at
prodirect@gmail.com

**Energetic Aircraft cleaning
people, Chicago O'Hare.**

\$8.25–8.50/h. All documents
needed. Please contact Mark at
prodirect@gmail.com

PARDUODA

Lemonte, Pasaulio lietuvių cen-
tre, parduodamas 1 miegamo-
jo, 1 vonios butas, \$94,900.
Skambinkite Linui tel.
630-674-5414, C21 ProTeam.

**Pigiausi skrydžiai Finnair ir kitomis linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į**

LIETUVĄ

VYTIS TOURS

1-800-778-9847

www.vytistours.com

info@vytistours.com

40-24235th St., Douglaston, NY 11363

Prašau pasiteiraukite apie mūsų 2012 m. brošiūrą
kelionėms į Lietuvą ir Pabaltijį.

Dėl turistinių kelionių skambinkite Ritai Penčylienei.

Sužinoti kainas ir padaryti rezervaciją galite per
www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas,
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

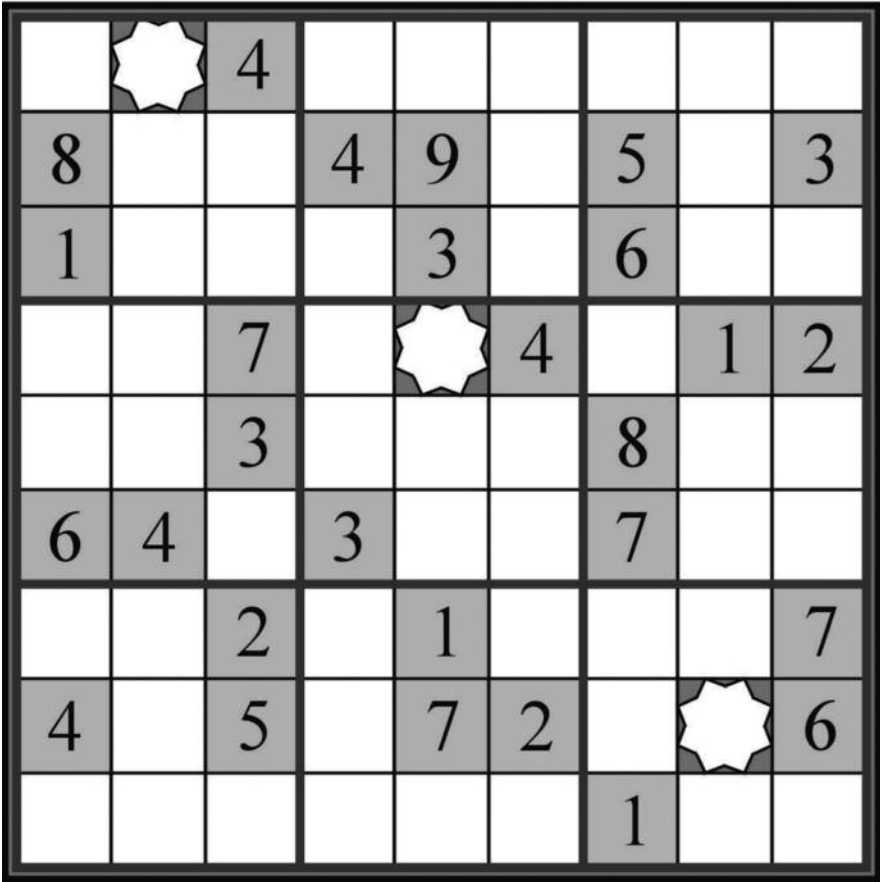
Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

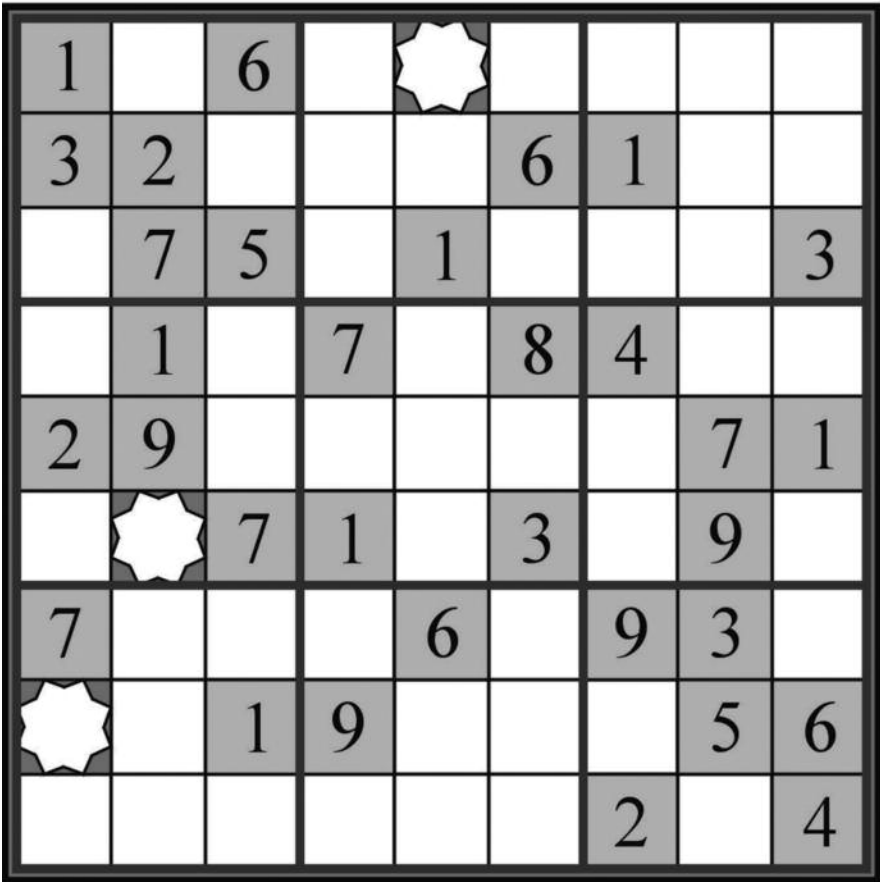

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Sudoku Nr. 53

+ + =

+ + =

IEŠKO DARBO

- * **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis. Automobilis. Tel. 773-317-5551.

* **Moteris** ieško (perka) darbo su grįžimu namo. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-799-1148.

* **Darbšti**, tvarkinga moteris ieško žmonių priežiūros darbo. Patirtis, legalūs dokumentai, rekomendacijos. Buitinė anglų kalba. Tel. 630-863-1168.
- * **Moteris**, turinti dokumentus, vairuojanti, kalbanti angliskai, rusiskai, lenkiškai, lietuviškai, ieško senelių priežiūros darbo naktimis. Turi medicininį išsilavinimą. Tel. 773-387-7232.

* **Vyras** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Legalūs dokumentai. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 630-670-0813

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773 - 663 - 4363

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com
PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas
- TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

ATLANTIC Express Corp.
1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

RACINE BAKERY

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

Pilietinis karas tarp Amerikos lietuvių

DONATAS JANUTA

Tęsinsys iš liepos 19 d.

Komunistai kitų JAV lietuvių buvo skundžiami JAV valdiškoms įstaigoms, ypač Šaltojo karo su Tarybų Sąjunga ir senatoriaus Joe McCarthy komunistų medžioklės laikais, buvo traukiami į teismus. Lietuviai verslininkai, reklamavęsi komunistų leidiniuose, buvo boikotuojami. Susirinkimai, renginiai ir piknikai buvo piketuojami ir ardomi. Užpuldinėjami veikėjai. Dažomi jų namų ir organizacijų įstaigų langai.

Julija Skeberdytė-Marazienė, pažangiųjų šeštadieninės mokyklos Čikagoje mokytoja, rašė straipsnius „Vilnyje“. Kaip „Vilnies“ korespondentė nuvyko į lietuvių suvažiavimą, kuris vyko Čikagos „Congress“ viešbutyje. Jai beinant į salę ji buvo ištempta, apstumdyta ir apspardyta. Pateko į ligoninę. Paskui dėl užpuolimo bylinėjosi teisme.

Kai 1949 m. „Vilnies“ redaktoriai Prūseika ir Andrulis buvo suimti už priešvalstybinę veiklą, ir jų rėmėjai prie JAV valdžios įstaigos surengė protestą, dipukai pasirodė piketuodami prieš protestuojančius komunistus. Kova prieš JAV lietuvius komunistus vyko ilgiau nei 10 metų. Tarp energingiausių tų laikų komunistų priešų buvo anksčiau socialistuose kartu su jais veikęs „Naujienu“ redaktorius Pijus Grigaitis ir aktyvus visuomenės veikėjas kun. prelatas Jonas Balkūnas.

Kovos vyko norint išstumti komunistus iš lietuvių salių, auditorijų ir svetainių. Philadelphia komunistai skundėsi: „pažangiečiai ilgai turėjo savo organizacijas ir klubus (...) juose drauge dirbo ir kitų pažiūrų dori ateiviai, bet prisirinko ‘dipukų’, šie pradėjo užpuldinėti pažangiečių piknikus, ižeidinėti publiką, įsigavo į klubų valdybas ir pasiglemžė senųjų ateivių turtą“. Čikagoje pavyko komunistus išstumti iš Lietuvių auditorijos. Tačiau Cicero priemiestyje „Laisvės“ arba, kaip jie vadino „Liuosybės“ svetainė, po visų kovų ir bylinėjimosi teismuose pasiliko komunistų rankose.

Čikagoje „Vilnies“ redakcija ir komunistų būstinė „Milda“ buvo beveik greta viena kitos Halsted gatvė-

je. Abi – priešais Lietuvių auditoriją, tapusią dipukų susirinkimu, minėjimų ir renginių centru. Dažnai tą patį šeštadienį ar sekmadienį vykdavo komunistų renginiai, o skersai gatvės – dipukų. Halsted gatvė nėra plati, ir, eidami šaligatviu, pažvelgdavome vieni kitiems tiesiai į akis. Aš dar atsimenu, kaip su tėvais eidamas į renginius Lietuvių auditorijoje, matydavau panašias minias skersai gatvės. Žiūrėdavau į juos ir nesuprasdavau – lyg ir lietuviai, bet lyg ir ne. Kažkokia neperžengiama, man nesuprantama siena skyrė juos nuo mūsų.

Gal paskutinis ryškus žygis prieš komunistus įvyko 1961 m. Komunistai jį laimėjo. „Vilnies“ redaktorius Prūseika mirė 1961 m. kovo 21 d. Jis buvo pašarvotas „Mildos“ salėje, kuri prisipildė lankytojų. Bet grupė lietuvių su Pijumi Grigaičiu priešakyje agitavo neįsileisti Prūseikos laidoti Čikagos Lietuvių tautinėse kapinėse. Būtų buvę keista, nes Grigaitis ir Prūseika tose kapinėse – net greta vienas kito – sakė prakalbas 1937 m. iškilmėse naujo kapinių pastato kertiniam akmeniui padėti.

Kai Prūseika mirė, lietuviai komunistai, kaip ir visi kiti lietuviai, buvo priimami laidoti Tautinėse. Jau tada kapinėse stovėjo ne mažiau kaip septyni antkapiai su akmenyse išrėžtais kūju ir pjautuvu ir kitais bolševikiškais ženklais. Prūseika buvo palaidotas Tautinėse kapinėse, jam pastatytas dabartinį Vilniaus Lietuvos nacionalinio dramos teatrą suprojektavusių architektų Algimanto ir Vytauto Nasvyčių sukurtas antkapis.

Nors aštrių atsiliepimų pasigirdavo ir iš komunistų pusės, jų pasišaipymai ir kritika savo priešams kartais buvo gana švelni. Apie grasi-namus laiškus verslininkams, kad nespausdintų skelbimų, „Vilnies“ redaktorius Leonas Jonikas pastebėjo: „Laiškus pasirašo ‘lietuviai veteranai’ ir nurodo savo adresą – tuščią skypą Western Aveniu! Tiksliai dar neparatavau, gal jie ten, sulindę urvuose kaip barsukai.”

Kritikuodamas katalikus, „Vilnies“ redaktorius Andrulis rašė: „Lietuvių kunigai nenori nieko bendra turėti su komunistais, nes šie esą pasiklydę. Bet argi ne jų pareiga ‘paklydusius atvesti į gerą kelią?’” Prū-

Komunistų choras „Aidas“, Worcester, MA, apie 1965 metus.

seika sakydavo, kad kol kunigai rūpinasi tik tikibiniais reikalais, pažangieji nėra prieš katalikus ir bendrai nesikiša į bažnytinius reikalus: „Dangaus karalystę mes paliekame angelams, kunigams ir žvirbliams.” Jonikas, šaipydamasis iš Amerikos lietuvių tarybos (ALT) veiklos, dėl dažnoko jos narių važinėjimo į Washington, DC pas įvairius JAV politikus, 1951 m. rašė: „Visa Lietuvos ‘vaduotojų’ trejybė anądien nuvyko į Vašingtoną ir susitiko su valstybės departamentu... kiemsargiu. Jam įteikė memorandumą.”

Pabaiga

Nors po 1940 m. Lietuvos okupacijos tarp komunistų ir kitų JAV lietuvių veikėjų draugystės niekada nebuvo, bet santykiai vėliau sušvelnėjo. Pvz., Andrulis, buvęs „Vilnies“ redaktorius, 1961 m. rašė „Reikia pripažinti, kad prie lietuviybės išsaugojimo daug prisidėjo vėliau iš Lietuvos emigravusieji [dipukai]. Jie gražiau kalba lietuviškai. Net ir savo ‘biznius’ pavadina lietuviškais vardais. Jie taip pat remia menines ir kultūrines organizacijas. (...) Mes, kairieji, (...) bendradarbiausime su bet kurios srovės žmonėmis, nekeldami politinių ar kitų klausimų, jei ir jie taip darys.”

1973 m. kitas „Vilnies“ redaktorius Stasys Jokubka rašė apie dipukus: „Nors jiems Lietuva vis dar

‘okupuota’, bet jei jie pradėjo mąstyti, juos gerbiame ir respektuojame tol, kol jie nepradeda mūsų mokyti ir mums nurodinėti, kokiais lietuviais mes turime būti (...), kaip turime žiūrėti į Tarybų Lietuvą.”

Laikui bėgant, naujieji ateiviai pamažu irgi sušvelnėjo komunistų atžvilgiu. Bet taip elgėsi ne organizacijos, o pavieniai asmenys. Visuomeninkas Bronius Kviklys, ne tik rinkdamas medžiagą apie Lietuvą savo daugiatomėms knygoms, su jais sueidavo, bet su „Vilnies“ redaktoriais Stasiu Jokubka ir šiaip susitikdavo ir pasikalbėdavo. Buvo tokių ir kitų. (Antikomunistas, vienas iš 1941 m. Lietuvos aktyvistų fronto (LAF) steigėjų, LAF propagandos komisijos pirmininkas Bronys Raila, žinoma, visą laiką bendravo su JAV lietuvių komunistų veikėju, savo broliumi Vladu-Valteriu Raila. Bet tai jau kita istorija.)

Pažangieji nenustojo skųstis, kad lietuviai, atvykę po karo į Ameriką, neįvertino jų sunkaus gyvenimo, jų veiklos, kovų ir jų politinių nusistatymų. Pastebėdavo, kad dipukai atvyko ekonominio klestėjimo laiku, kada lengva darbus rasti, kada atlyginimai geri, todėl jie nesupranta, kaip anksčiau reikėjo bedarbiams skursti ir kiek reikėjo seniems ateiviams vargti ir kovoti dėl žmonių ir darbininkų teisių.

JAV lietuvių komunistų įsitikinimai ir politinės pažiūros išaugo iš XX a. pradžios kovų dėl darbininkų teisių, iš patirto sunkaus darbo, sunkių gyvenimo sąlygų. Po 50 metų jie nepajėgė atmesti tų praeities išgyvenimų ir pamatyti, kad pasaulis – kitoks. Jie naiviai garbino ir tikėjo Maskvos komunistine santvarka. Kai jie buvo kaltinami, kad jie vykdė Maskvos valią, jie nuoširdžiai atsiliepdavo, kad jie daro, ką daro, ne dėl to, kad Maskva jiems diktuoja, bet dėl savo pačių įsitikinimo, kad jie patys tokie yra.

Jie gyveno iš idėjos. Retas jų praturtėjo, nemažai jų gyvenimo saulėlydyje gyveno gana skurdžiai. Jų norai buvo geri, o pastangos nuoširdžios. Bet, su retomis išimtimis, jie buvo mažamoksliai, be gilesnio išsilavinimo, ir tai riboję jų galimybes aiškiau suprasti pasaulį, kuriame jie gyveno.

Karo nukentėjusiems dipukams prarasta tėvynė, bolševikų įvykdytos žudynės ir trėmimai į Sibirą buvo dar šviežia, atvira žaizda. JAV lietuviai komunistai nevežė lietuvių į Si-

Leono Prūseikos laidotuvės. Minia, netilpusi „Mildos“ salėje, karsto išnešimo laukė ant šaligatvio, 1961 m. kovo 29 d.

birą, nedalyvavo NKVD kankinimuose ir žudynėse. Jie net nežinojo, kas Lietuvoje vyko, nes jų įsitikinimai neleido jiems tuo tikėti, to žinoti. Todėl jie nesuprato ir nepripažino naujų lietuvių ateivių patirtų kančių Lietuvoje.

Didžiuma dipukų buvo inteligentai, išsilavinę žmonės. Atvykę į Ameriką, jie bendrai šiek tiek iš aukšto žiūrėjo į prastai išsilavinusius anksčiau atvykusius JAV lietuvius, kad ir nekomunistuojančius. Vietoj to, kad stotų į čia jau įsteigtas lietuvių organizacijas, pvz., SLA, Tėvynės mylėtojų draugiją ir kt., dipukai atsivežė arba steigė savąsias.

Bet, nors ir pripažįstant dipukų išgyventas kančias ir vargus, kovose su kairiaisiais iš naujųjų ateivių buvo galima tikėtis daugiau tolerantiškumo tiems, jau pasenusiems, mažamoksliams JAV lietuviams komunistams. Šie lietuviai, visą gyvenimą dirbę sunkius, prastus darbus, jautėsi esą nusipelnę pagarbos už pagalbą kovojant už žmonių ir darbininkų teises, kad jų viso gyvenimo siekiai ir veikla buvo garbingi. Jie tikrai mažai žinojo apie Sovietų Rusijos komunistinę santvarką. Pakęisti savo pagrindinius įsitikinimus žmogui yra ir principo, ir garbės reikalas, ypač senesniai tai padaryti yra sudėtinga, o kartais neįmanoma.

JAV lietuviai komunistai galbūt šiek tiek pasitarnavo lietuvių ir lietuvių išlaikymui Tarybų Lietuvoje. Tai, kad lietuvių komunistų buvo Amerikoje, Vilniui buvo nemaža atrama prieš Maskvą. Vienas buvęs Komunistų partijos pareigūnas sako, kad vien dėl to Maskva turėjo skai-

tytis su lietuviais ir todėl beveik visuomet Maskvoje ir į Maskvos misijas Jungtinėse Tautose ar Washington, DC būdavo įtrauktas nors vienas lietuvis. Taip nebuvo elgiama su kitomis Tarybų Sąjungos sudėtyje buvusiomis mažomis tautomis.

Paskutiniame JAV lietuvių komunistų gyvavimo etape, pradėjus retėti jų gretoms, o veiklai silpnėti, juos visaip bandyta išlaikyti iš Lietuvos. Sakoma, kad per Genriko Zimano draugus Maskvoje tuo tikslu buvo įsteigta speciali žurnalisto iš Vilniaus pozicija New York mieste, kur dirbo Albertas Laurinčiukas, Robertas Žiugžda, Vilius Kavaliauskas ir kiti. Viena iš tų žmonių pareigų buvo padėti išlaikyti lietuvius komunistus Amerikoje.

Palyginti su kitomis JAV tautybėmis, gausi lietuvių komunistų veikla buvo įrankis Vilniui gauti iš Maskvos didesnių teisių Lietuvai. Nors savo būstinę komunistai estai turėjo New York, ukrainiečiai Čikagoje, bet lietuviai buvo aktyviausi, jų laikraščiai ėjo didžiausiu tiražu ir ilgiausiai išsilaikė. Neatsitiktinai Amerikos komunistų partijos ilgametis vadovas Gus Hall dalį savo archyvo laikė ne kur kitur, o „Laisvės“ pastate.

JAV lietuviai komunistai dingo beveik be pėdsakų. Jų organizacijos išnyko, jie išmirė, jų vaikai nutautėjo. Bet jie visi pasitraukė iš šio pasaulio lydimi lietuviškos dainos. Iš gedulingų giesmių atsiseikinant kapinėse jie ypatingai mėgo dvi: „Ko liūdi berželi, ko liūdi“ ir Juliaus Janonio „Neverkit pas kapą“ su Miko Petrausko pritaikyta muzika, kuri Lietuvoje Smetonos laikais būdavo Šaulių Sąjungos orkestro grojama per laidotuves.

Neverkit pas kapą narsiųjų draugų:
Kas krito kovoj, tie didvyriai,
Kiekviena kova reikalinga
aukų —
Laimingi už laisvę numirę.

Nelaistykite kapo gailiąja rauda,
Bet tęskite pradėtą jo žygį:
Pasiektas jo tikslas minės visada
Paguldžiusį galvą karžygi.

Minėkit ne pragaištį, mirtį, kapus,
Bet kovą, vien kovą be galo:
Geresnio paminklo didvyriams
nebus,

Kaip vykdymas jo idealo.
Pabaiga.

Čikagos Lietuvių tautinėse kapinėse esantis antkapis su bolševikišku kūju ir pjautuvu.

Visų metų „DRAUGAS“

Dabar galite įsigyti visus 2011 m. „Draugo“ numerius su „Kultūros priedais“ kompaktinėje plokštelėje (CD)

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

Miestas _____ Valstija _____ Zip _____

Tel. (_____) _____ el. pašto adresas _____

Prašau atsiųskite _____ CD.	Kiekvienas 50.00 dol.	_____ dol.
Pašto išlaidos	5.00	dol.
Iš viso siunčiu	_____	dol.

DRAUGAS
4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, IL 60629-5532

DVIDEŠIMTOSIOS MIRTIES METINĖS

A † A

ANTANAS VAIČIULAITIS

1906–1992

Gimė 1906 m. birželio 23 d. Didžiuosiuose Šelviuose, prie Vilkaviškio.
Mirė 1992 m. liepos 22 d. Vašingtone.
Perlaidotas 1999 m. Vilkaviškio kapinėse.
Prisimenam su meile ir malda mūsų brangiausią Tėtį, Tėvuką,
kuris miega savo brangiųjų lygumų krašte.

Dukros Danutė, Aldona, Joana Vaičiulaitytės su šeimomis

PIEVA

(skirta žmonai Joanai)

*Kai mano kūnas bus žolė, aš miegosiu savo brangiųjų lygumų krašte.
Vėjams padvelkus, linguosiu su pievų pražydusia gėle.
Klausysiuosi bičių dūzgimo ir vieversio danguj mėlynam.
Čiulbės kleve strazdas ar berže baltam.
Girdėsiu, kaip dienos ir naktys praeina, kaip žengia kilni mano giminė, –
Taip švelniai, kaip švelniai šiukena atolų žolė.
O žiede raudonas, išaugęs gimtajam lauke!
O paukšti čiulbuoni, pragydęs ties mano vaikystės žeme!
Gentie švelnasiele, atėjus dienų brėškime!
Iš amžiaus į amžių keliaujat žaliaja lanka.
Ir nuberia rasą kūdikio pėda minkšta.
Dainuosiu jums giesmę nemirštančios tautos.
Jūs žingsnius lydėsiu nuo rytmečio rūko lig vakarinės žaros.
Jūs užmigdysiu prie alkų, pušynų, šventų ažuolų.
Per naktį budėsiu prie jūsų tyliųjų sapnų.
Jūs gaigystėj kelsiu sena tėvų krivūle
Ir brolių žygiuotei išvesiu velėna žalia.
Aš eisiu per žemę, kur pluša brangioji gentis.
Jų kartos po kartai liūliuoja, kaip marių vilnis.
Vėl vienas paliksiu ir grosiu senolių gaudžiąsias dainas.
Iš pievų iš dirvų kils vamzdžio giesmelė į žvaigždžių dausas.
Dūduojant, man viksvos ir smilgos ramiai sušiulens,
Ir stirna ištroškus atbėgs prie upelio vandens.
Ramus aš gulėsiu po šlamančiu beržu ir liepa kuplia,
Ilsėsiuos-sapnuosiu, ir augsiu su savo arimų dalia.
Žiūrėsiu už girių, kalnelių, užu pilkųjų debesų.
Ten giedra, ir mėlyna, ir visad skaistu.
Aš naktį stebėsiuos Sietynu ir žvaigžde krituole.
Ir, vėjams dūzgenant, siūbuosiu brangiųjų lygumų žole.*

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

ALLIANCE – GAIDAS – DAIMID

FUNERAL HOME

4330 S. California Ave, Chicago, IL 60632
Priešais Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią
773-523-0440 Call us 1st

Gerald F. Daimid – Stanislaw Krozel Licensed Funeral Director Since 1993

Atnaujintos salės. Skubiais atvejais ir dėl kitų vietovių skambinkite 24 val. per parą.
Kremavimas nuo \$1,395. Pašarvojimas tą pačią dieną – \$2,495 ir 1 nakties tradicinio šarvojimo paketas – \$3,495.

* Į kainą neįeina karstas ir kitos paslaugos. * Šias kainas gausite, paminėję šį skelbimą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Kun. Artūras Sederevičius, SJ**, kviečia pašnėsesiui prie kavos puodelio sekmadienį, liepos 22 d., po 9 val. r. ir po 11 val. r. šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje.

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), sekmadienį, liepos 22 d., 10:30 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. dr. Kęstutis Trimakas. Prieš šv. Mišias kalbėsime Palaimintojo Jurgio Matulaičio litaniją. Po pamaldų parapijos salėje Brighton Park Lietuvių Bendruomenė ruošia cepelinų pietus (skelbta Laimos Apanavičienės paskaita apie Maironį dėl pranašaujamų karštų orų nukeliama vėlesniam laikui). Primename, kad kiekvieną ketvirtadienį, 8 val. r. šv. Mišias atnašauja kun. Jaunius Kelpšas. Po pamaldų klausomos išpažintys.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių** reikalų skyrius trečiadienį, liepos 25 d., 2 val. p. p. kviečia visus į PLC skaityklą, kur matysite filmą apie Aukštaitijoje visuomeninius renginius garsėjantį mažą Alantos miestelį. Iš Alantos apylinkių kilęs dr. Vinco Kudirkos draugas dr. Jonas Gaidamavičius (Gaidys) – vienas iš „Varpo“ laikraščio steigėjų ir bendradarbių.

■ **Lietuvos dailininkų ir žurnalistų sąjungų** narys, plačiai žinomas humoristinės meistras, kaunietis Vladimiras Beresniovas (Vlaveris) atveža savo darbų parodą į Čikagą. Rugsėjo 7 d. 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre vyks V. Beresniovo karikatūrų parodos „Smailių žvilgsniu“ atidarymas. Kviečiame apsilankyti.

Vladimiras Beresniovas. Akis.

■ **Rugsėjo 30 d., sekmadienį, Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos** (Lemont, IL) Bendruomenės diena. Pradžia 10:30 val. r.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Beverly Shores Lietuvių klubas** kviečia visus aplinkinių apylinkių lietuvių rugpjūčio 11 d., šeštadienį, 1 val. p. p. į gegužinę, kuri vyks „Lithuanica“ parke (E. Ripplewater Ave., Beverly Shores, IN 46301). Prie Dariaus ir Girėno paminklo jūsų lauks skanūs pietūs, šaltas alus, muzika, loterija. Pabendraukime gamtoje! Maloniai kviečiame visus atvykti.

■ **Rugpjūčio 5 d., sekmadienį, The Anthracite Heritage Museum** (159 Cedar Ave., Scranton, PA 18505) bus rodoma nufilmuota Charles Halka opera „Julius“. Meninę programą atliks solistė Marytė Bizinkauskas, akompanuos pianistas Michael N. Andrew. Operos plakatą sukūrė dailininkė Ada Sutkuvienė. Tel. pasteirauti 570-963-4804.

■ **Š. m. rugpjūčio 17–25 d. Battle Creek, MI**, vyks pasaulio karšto oro balionų varžybos, kuriose dalyvaus ir oreiviai iš Lietuvos. Daugiau informacijos apie varžybas rasite adresu: <http://www.balloon-worlds2012.com/>

■ **Nuo rugpjūčio pabaigos atidaromas** vaikų darželis Howell, NJ, prie Lakewood. Jeigu susidarys nedidelė 2–6 metų vaikų grupė, užsiėmimai vyks ir lietuvių kalba. Daugiau informacijos tel. 732-534-1972 (Lina Jefimova).

■ **Gaston Hall, Georgetown University** (37th and O Streets, NW Washington, DC 20007) rugsėjo 9 d. 3 val. p. p. tarptautinio festivalio „Embassy Series“ rėmuose vyks koncertas „Vilniaus geto dainos“. Dalyvauja solistas baritonas Jerome Barry, pianistas Edvinas Minkštimas ir smuikininkas Peter Sirotn. Rugsėjo 13 d. 7:30 val. v. šis koncertas vyks Žydų muziejuje, Philadelphia, PA, rugsėjo 23 d. 7:30 val. v. – Holokausto muziejuje, Skokie, IL, ir rugsėjo 24 d. 7:30 val. v. – Žydų istorijos muziejuje, New York, NY.

■ **Rugsėjo 15 d. nuo 1 val. p. p. iki 8 val. v.** Apiešimo parapijos mokyklos kieme (70 Havemeyer St., Brooklyn, NY) ruošia pikniką/gegužinę.

■ **Philadelphia lietuvių Šv. Andriejaus** parapijos bažnyčioje (19th and Wallace St, Philadelphia, PA 19130) lietuviškos šv. Mišios sekmadienias atnašaujamos ir vasarą. Mišių pradžia – 10:30 val. r.

Beverly Shores (IN) miestelyje gyvenantis Vytautas Peseckas (nuotr. dešinėje), žurnalistas, sklandytojas, Lietuvos aeroklubo garbės narys, Dariaus ir Girėno žygdarbio puoselėtojas bei naujų idėjų įkvėpėjas JAV ir Lietuvoje, labai daug prisidėjo, kad „Lituanicos“ parke vyktų gražus Dariaus ir Girėno minėjimas.

Šalia jo – Ernestas Lukoševičius – vienas minėto renginio organizatorių.

Gaila, kad dėl ligos pats Peseckas minėjime negalėjo dalyvauti. Linkime jam geros sveikatos ir naujų idėjų bei vilčių garsinant žymių oreivių žygdarbi.

Organizatorių nuotr.

Iškilmingi metiniai „Draugo“ pietūs Willowbrook Ballroom
(8900 S. Archer Ave., Willow Springs, IL 60480)
vyks spalio 28 d., sekmadienį.
Pradžia – 1 val. p. p.

Spaudos apžvalga

„Ateitis“

Nors ir vėluodamas, bet vis tik mus pasiekė „Ateities“ žurnalo 5 numeris. Šį kartą vasariškasis leidinio numeris, anot žurnalo redakcijos, kviečia ... mokyti. Pasirodo, mokyti galima ne tik mokykloje ar skaitant knygas, bet ir iš kitų žmonių – visų pirma iš savo tėvų. Straipsnio „Netobulo tėvo išpažintis“ autorius Andrius Navickas rašo, kad mokosi iš savo vaikų – tiesiog mokosi būti tėvu.

Algirdo Patacko straipsnis „Laisvė, liepsna, deguonis“, kuriame prisimenamas Romas Kalanta, moko mus drąsiai kovoti už savo idėjas bei ugdyti valią, kad galėtume atsispirti blogiui.

Viktorija Skrupskelytė ir Vytautas Antanas Dambrava savo straipsniuose pristato skaitytojams Juozo Brazaičio asmenį, iš kurio taip pat galime pasimokyti pasiryžimo ir pasiaukojimo.

Nerijus Pipiras pasakoja apie savo kelyje sutiktą mokytoją, mums, Amerikos lietuviams gerai pažįstamą a. a. Arvydą Petrą Žygą, kurio pokalbio konspektus tebesaugo iki šiol.

Mokomės ir iš savo praeities, tad įdomu mintimis grįžti į pergyventą spaudos laikotarpį, pažvelgti į prasmę, kokios turėjo didvyriška lietuvių tautos kova už spaudos laisvę.

„Bet grįžkime prie vasaros ir atostogų... Nepamirškite, kad kiekviena mūsų kelionė (nesvarbu, ar į Latviją, Romą ar Laosą), kiekviena aplankyta meno paroda, kiekvienas sutiktas žmogus mus gali šio to išmokyti, ką nors svarbaus pasakyti ar perspėti“, – rašo „Ateities“ bendradarbė Agnė.

Tad viliamės, kad skaitytojas, vartydamas šį numerį, tikrai išmoks ko nors naujo.

Paruošė L. A.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
**6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742**
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
**www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com**

Namams pirkti paskolas

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Aukštos indėlių palūkanos

2 proc. trejiems metams terminuoti indėliai, 2.5 proc. trejiems metams IRA terminuoti indėliai
California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, California
Tel. **310-828-7095**
Valdžios apdrauda iki \$250,000

sunlightorphanaid.org.

Donato ir Indrės Tijūnėlių 50 m. vestuvių sukaktuvių proga Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ gavo \$1,550, kuriuos suaukojo R. S. Ramanauskai, A. L. Apanavičiai, P. L. Žliobai, A. R. Marchertai, J. D. Liubinskai, L. P. Ragai, J. I. Polikačiai, J. Tamulaitienė, M. Černiūtė, M. A. Vygantai, A. A. Sauliai, V. R. Sell, R. D. Povilaičiai, L. R. Šmulksčiai, R. Venclovienė, A. M. Lauraičiai, J. Gvidienė, T. R. Rudaičiai, R. B. Kronai, J. V. Maleiškos, E. Barškėtienė. „Saulutė“ nuoširdžiai dėkoja aukojusiems ir linki sėkmės jubiliečiams.